Ἔτος Α΄ Κυδωνίαι τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1912 Ἀριθ. 23

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & Σ^ΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΤΟΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩι
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τῶν προγονικῶν θησαυρῶν — Στ. Δήμου δ. φ.
Ἡ ψυχαίς (ποίημα) — Στάσας Καραϊσκάκη
Ἡ Σολθία στὸν Κῆπο (Διήγημα) — Σωτηρίου Ι. Φάκου δ. ν.
Ἐκ τῆς Ὑγιεινῆς τῶν Παιδευομένων — Δ^ΟΝ Κ.Ν. Ἐλευθεριάδου
Ἀπὸ τὰ Πανηγύρια μας — Ἴωνος
Ξένοι Ποιηταί (ποίημα) — Μαρίου Ζαδὲ
Δημητριακοὶ καρποί — Εὐαγγ. Σαρίκα
Εἰς τὰ ὀρφανὰ τοῦ Νοσοκομείου Κυδωνιῶν (ποίημα) — Ἀρτεμίου Κυσκλόγλου
Τὰ ζῶα ἔχουσι συναίσθησιν τοῦ θανάτου; — Γ. Α. Μέγα δ.μ.
Κυδωνιατικὴ Ζωή
Σκόρπια Λόγια
Νέαι ἐκδόσεις

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἱερὰ Μονὴ Ταξιαρχῶν ἐν Μοσχονησίοις
Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου ἐν Κυδωνίαις
Τὰ ὀρφανὰ τοῦ Νοσοκομείου Κυδωνιῶν

Τύποις δ "Ἥλιος" Μεγάλη Ἀγορὰ (Βεζεστένι) Κυδωνίαι

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΝ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΟΣΤΡΑΚΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΑΥΤΗΣ

Συμπολίται

Πληθύει χρόνος ἀφότου ἡ νόσος ὀστρακιὰ μωστιάσα τὴν πόλιν μας τελευταίως μάλιστα λαβοῦσα μεγάλην ἐξάπλωσιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέθανον πολλὰ παιδιά. Ἡ ὀστρακιὰ ἡ φυμάτωσις (κεντροδιαφορικὴ κοινῶς καλουμένη,) εἶναι ἀσθένεια κοινὴ τῶν παιδιῶν πλὴν κρυφίαν ἔχει συχνὰ καὶ τοὺς μεγάλους· εἶναι ἀρρώστια πολὺ βαρεῖα, πολὺ κακὴ καὶ πολὺ ἐπικίνδυνος· πολὺ περισσότερον ἐπικίνδυνος ἀπὸ ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως μᾶς φαίνεται, διότι ἔχει πολλὰς κακὰς συνέπειας. Πολλὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα γλυτώνουν ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν, παθαίνουν ὑστερα ἀπὸ γεροῦτιδα καὶ πρίζονται, ἄλλα ἀργοῦν πολὺ νὰ δυναμώσουν καὶ μένουν καχεκτικά, ἄλλα βγάζουν χοιράδες (χελωνάρια) καὶ σχηματίζονται ἀποστήματα, καὶ μερικὰ ἠμποροῦν νὰ κατεντήσουν καὶ φθισικά!

Ἡ ὀστρακιὰ εἶναι ἀρρώστια κολλητική. Δὲν εἶναι δηλαδὴ κανένα ἄγνωστον καὶ ἀνεξήγητον κακόν, ἀλλὰ μεταδίδεται ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον, δηλ. κολλᾷ. Ἡ ὀστρακιὰ κολλᾷ εἰς ὅλας τὰς περιόδους ἢ τὰ στάδια τῆς διαρκείας της· ἡ ὀστρακιὰ κολλᾷ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης εἰσβολῆς της καὶ πρὶν ἀκόμη φανερωθῇ τὸ ἐξάνθημα· κολλᾷ καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της, κολλᾷ ἀκόμη καὶ ὅταν θεραπευθῇ ὁ ἄρρωστος καὶ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Κολλᾷ πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ φλέγματα τὸν σίελον τὴν μύξαν τὰ οὖρα καὶ τὰς ἀκαθαρσίας ἐν γένει τῶν παιδιῶν· ἀλλὰ κολλᾷ καὶ ἀπὸ τὰ ροῦχα τὰ σκεπάσματα τοῦ ἀρρώστου καὶ ἀπὸ ὅσα πράγματα μετεχειρίσθησαν οἱ ἄρρωστοι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας των, καὶ ἐν γένει ἀπὸ ὅσα πράγματα ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἄρρωστον.

Ἐξ ὅλων τούτων γίνεται φανερὸν ὅτι μὲ ὀλίγην προσοχὴν ἠμπορεῖται νὰ ἀποφύγωμεν τὴν νόσον καὶ ὅτι εἰς τὴν ἐξοχὴν μας εἶναι καὶ τὸ τὴν ἐξαπλώσωμεν χωρὶς νὰ ἔχωμεν μόνον ὅλοι μαζὶ νὰ θελήσωμεν καὶ ὅλοι μαζὶ νὰ κάμωμεν τὸ ἕνα καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ σχολὴ μᾶς ἐπαγορεύουν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ κρυφθῶμεν καὶ νὰ θεραπευθῶμεν, τηροῦντες τὰς ἑξῆς ὁδηγίας καὶ ἐπιστημονικὰς παραγγελίας:

Καὶ ὅσοι μὲν δὲν ἔχομεν ἄρρωστον πρέπει:

1) Νὰ μὴ εἰσερχώμεθα εἰς σπίτια ποὺ ἔχουν ἢ εἶχον πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἄρρωστον ἔστω καὶ ἐλαφρά, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ἔχει αὐτὴν τὴν ἀρρώστια, διότι πολλάκις τὸ ἐλαφρὸν ἐξάνθημα περνᾷ ἀπαρατήρητον καὶ δὲν φαίνεται ὅτι τὸ παιδὶ ἔχει αὐτὴν τὴν ἀρρώστια· Μολονότι δὲ τὴν ἔχει ἐλαφρά, ἐντούτοις δυνατὸν νὰ τὴν μεταδώσῃ βαρέως εἰς ἄλλα παιδιά.

2) Χάριν προφυλάξεως καὶ μάλιστα ὅταν ὑπάρχουν εἰς τὴν συνοικίαν κρούσματα, πρέπει νὰ καθαρίζωμεν καλῶς τὸ σπῆτι χαντίζοντες αὐτὸ μὲ διάλυσιν φαινικοῦ ὀξέος καὶ νὰ βάζωμεν τὰ παιδιὰ νὰ κάμνουν γαργάρα μὲ βόρακα ἢ βορικὸν ὀξὺ ἢ μὲ ὑπερμαγγανικὸν κάλι, ἢ μὲ ἑτέραν ἀντισηπτικὴν διάλυσιν, συμβουλευόμενοι τὸν ἰατρόν, διότι ἀπὸ τὸ στόμα κολλᾷ κυρίως ἡ ἀρρώστια.

Ὅσοι δὲ ἔχομεν ἄρρωστον πρέπει:

3) Νὰ μὴ κρύπτωμεν τοῦτο, ἀλλὰ ἅμα ἀδιαθετήσῃ τὸ παιδὶ καὶ πρὶν ἀκόμη φανερωθῇ ἂν εἶναι ἢ δὲν εἶναι ὀστρακιὰ νὰ τὸ ξεχωρίζωμεν διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιὰ καὶ νὰ βάζωμεν ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ κάμουν γαργάρα ὅπως ἀνωτέρω εἴπομεν.

Συνέχεια εἰς τὸ ἔσω θεν τοῦ ἑτέρου Ἐξωφύλλου

Ἔτος Α'. Κυδωνίαι τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1912 Ἀριθ. 23

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ | ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ „Ο ΗΛΙΟΣ" | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΙΚΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 20 τεύχους καὶ τέλος)

Ὄχι μόνον δ' ἐκ τῶν λόγων τὸ ὠφέλιμον καὶ χρήσιμον πρέπει νὰ προσλαμβάνῃ ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν θεαμάτων καὶ πραγμάτων νὰ συνάγῃ τὸ ὀλίγον καὶ χρήσιμον μιμούμενος τὸν Αἰσχύλον, ὁ ὁποῖος ἐν τοῖς Ἰσθμικοῖς ἀγῶσι θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ὅτε ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου, οἱ δὲ θεαταὶ ἔρρηξαν κραυγήν, εἶπεν εἰς παρακαθήμενον «Ὁρᾷς οἷον ἡ δοκιμός ἐστιν; ὁ παπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσιν». Ὁ δὲ Βρασίδας συλλαβὼν μῦν τινα τρώγοντα τὰ σῦκα καὶ δηχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τὸν ἀφῆκεν εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν ὅτι οὐδὲν εἶναι τόσον μικρὸν καὶ ἀσθενές, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ δύναται νὰ σωθῇ, ἐὰν τολμᾷ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτόν του. Ὁ δὲ Διογένης ἰδὼν τινα ἐκ τοῦ ποταμοῦ ταῖς χερσὶ πίνοντα ἔρριψεν ἐκ τῆς πήρας τὸ ποτήριον. Ἐκ τῶν παραδειγμάτων τούτων βλέπομεν ὅτι ὁ μὲν Αἰσχύλος δὲν προσέχει εἰς τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνὰς τῶν θεατῶν, ἀλλὰ προσπαθεῖ ἐκ τοῦ παθήματος τοῦ πύκτου νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα καὶ διδάγματα χρήσιμα περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀσκήσεως· ὁ δὲ Βρασίδας δὲν δίδει οὐδεμίαν σημασίαν εἰς τὸ ἐκ τοῦ δήγματος ἕλκος, ἀλλὰ διδάσκεται τί δύναται νὰ κατορθώσῃ καὶ ὁ ἀσθενὴς διὰ τῆς τόλμης· ὁ Διογένης φιλοσοφεῖ περὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων τῷ ἀνθρώπῳ καὶ εὑρίσκει ὅτι ταῦτα μὲν εἶναι ὀλίγιστα, πλεῖστα δὲ τὰ περιττά. Πόσα τῷ ὄντι περιττὰ καὶ μάταια κατὰ τὸν βίον τοῦτον ἐπιζητεῖ ὁ ἄνθρωπος!

Μόνον ἡ περιστολὴ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἄγει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν. Τότε μόνον ὁ ἄνθρωπος καθίσταται τῷ ὄντι ἐλεύθερος, ὅταν καταστῇ κύριος τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Δὲν πρέπει νὰ θέτωμεν τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὸ *ἐγὼ* ἡμῶν ὑπεράνω τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ἀλλὰ νὰ ὑποδουλώνωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ὁ ἀπόστολος Παῦλος καλεῖ **γραπτὸν** ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Οἱ νέοι, λέγει ὁ Πλούταρχος, ἀπαλλαττόμενοι τῶν παιδαγωγῶν καὶ διδασκάλων, ἐξ ἀμαθείας περιέρχονται ὑπὸ τὸ κρίτος χειρότερον δεσποτῶν, τῶν ἀχαλινώτων ἐπιθυμιῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ πῶς φρόνιμος νέος πρέπει νὰ θεωρῇ ὡς ἀρχοντα καὶ κύριον ἑαυτοῦ τὸ λογικόν, ἐὰν θέλῃ νὰ λογίζηται ἐλεύθερος. Διότι ὅπως πολιτικὴ ἐλευθερία δὲν εἶναι ἡ ἀναρχία, οὕτω καὶ ἠθικὴ ἐλευθερία δὲν εἶναι τὸ ἐνεργεῖν καὶ πράττειν παρὰ τὸν ἠθικὸν νόμον, ἀλλὰ τὸ συμμορφοῦσθαι πρὸς τὸν νόμον τοῦτον. Μόνον αἱ πράξεις τῶν λογικῶν ἀνθρώπων ἐκπηγάζουσιν ἐκ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως αὐτῶν, ἐν ᾧ αἱ τῶν παραλόγων πράξεις εἶναι ἀγενεῖς καὶ ἀκούσιαι καὶ πολλάκις προκαλοῦσι τὴν μετάνοιαν τοῦ πεπράκοντος αὐτάς. Οἱ ξένοι πολιτογραφούμενοι εἰς ἄλλην πόλιν δυσκολεύονται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νέου πολιτεύματος καὶ πολλὰ αὐτοῦ φέγγουσιν· ἐν ᾧ τὰ τέκνα τῶν μετοίκων ὡς συντραφέντα μετὰ τῶν νόμων τῆς πόλεως, ἐν ᾗ ζῶσι, καὶ συνηθίσαντα εἰς αὐτούς, ὁσάκις λάβωσι πολιτικὰ δικαιώματα, δὲν δυσανασχετοῦσι διὰ τοὺς νόμους τοῦ νέου πολιτεύματος. Αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἀνατρέφεται μετὰ τῆς φιλοσοφίας. Καὶ οὗτος δὲν δυσανασχετεῖ πρὸς τὰς διατάξεις αὐτῆς καὶ τοὺς περιορισμούς.

Ὁ δὲ δυνάμενος λέγειν πρέπει νὰ κάμνῃ καλὴν χρῆσιν τοῦ λόγου. Πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὰς ματαίας ἐπιδείξεις, πρόθυμος οὐ μόνον νὰ διδάξῃ τοὺς ἄλλους ἀλλὰ καὶ νὰ ἀκούῃ τὴν γνώμην αὐτῶν. Ἀποφεύγων τὰς ἔριδας περὶ τὰς συζητήσεις νὰ μὴ ὀργίζηται ἐλεγχόμενος μηδὲ νὰ ἐπαίρηται ἐξελέγχων.

Καὶ ὄχι μόνον τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις αὐτοῦ ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ, ἂν τὸ ζυθήριον καὶ τὸ ἀληθὲς ἐνυπάρχῃ ἐν αὐτοῖς κατὰ μεῖζονα λόγον τοῦ ἐπιδεικτικοῦ. Ὁ ἀρετῆς κριὼν εἰ δὲν ἔχει ἀνάγκην τὸ θαυμάζειν αὐτό, οὐδὲ νὰ ἀκόλουθῃ δίκην εἰκόνος εἰς κοινὴν ὅλων τὸ πεπραγμένον. Τοῦτο δὲν εἶναι ἴδιον προκόπτοντος εἰς ἀρετήν. Ὁ διηγούμενος τὰ κατορθώματά του πάντοτε καὶ πάντοτε δὲν ἀπομένει εἰς τὴν ἀρετήν, ἀλλ' εἰς τὴν δόξαν. Οὗτος δὲν ἔχει κόπον γίνει ἀφετὴς τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἡμπόδιζει πρὸς ἀνθρώπων περιθλιβόμενος καθ' ὑπνους ἐν ᾧ τὰ τῶν ἄλλων καὶ ἐλλόγων αὐτῆς. Ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων βαρυπεῖ τοὺς φίλους καὶ δὲν διαλυθῇ τὴν εὐεργεσίας, γνωρίζων ὅτι τὸ νὰ ὑπενθυμίζῃ τις τὰς ἰδίας εὐεργεσίας εἶναι ὅμοιον τῷ ὑπεριδεῖν. Ἐπιγνωσκέτω τοὺς γνωρίμους καὶ ἀγαθ. Ἐλαφρύνει τὴν δικαίαν πάντοτε γνώμην ἐν πολλοῖς ζητήμασιν ἀδίκως καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τούτοις. Ἀπαιτοῦνται τὴν γνώμην πλουσίων τινὸς ἡγεμόνος καὶ δὲν ὑπερβιβασθῶν. Περιφρονεῖ τὸ δίκαιον τῆς ἀποφεύγουσης αὐτὸ διαφορὰς καὶ ἀπωθῇ ἀρκούμενος εἰς τοὺς ἐπαίνους τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ καὶ μὴ ἔχων ἀνάγκην ἄλλων μαρτύρων τῆς ἀπλῆς αὐτοῦ πράξεως. Ἀρκεῖ αὐτῷ ἡ ἰδικὴ ἐκκλησία ὅτι ἐπέλεσε τὸ καθῆκον. Ἀρκεῖ αὐτῷ ὅτι ἀπέδειξε μόνον καὶ δικαίας τῶν κακῶν καὶ ὅτι συνήθισε εἰς ἔλεγχον νὰ λαμβάνῃ τὰς τύφλας καὶ ὄχι ἔξωθεν.

Οἱ ἀρχόμενοι φιλοσοφεῖν νέοι ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς νεκροὺς σπόρους τοὺς σπειρομένους ἐπὶ τὴν γῆν. Ὅταν δ' ὅμως ἀρχίσωσι νὰ ἀναβλαστάνωσι τῶν διδαγμάτων τῆς φιλοσοφίας μικρὸν καὶ μικρὸν ἀποτίθενται τὴν ἀλίζονείαν καὶ τὴν σίφαν. Ὅταν τὸ κακὸν ἀγχόνι πληρούμενοι μικρὸν κατὰ μικρὸν κενούνται τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀέρος. Ὁ ἀληθὴς σοφὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων, οὔτε βαδίσματος, οὔτε σχήματος, οἷον κόμης ὀπισθοβόστρυχος. Ὁ περιφρονῶν κόμης καὶ περιβαλλόμενος τὸν φιλοσοφικὸν τρίβωνα δὲν εἶναι πάντες φιλόσοφοι, ἐπεὶ καὶ πάμπολλοι οἱ μιαροὶ τὴν κόμην τρίβωνες δὲν εἶναι ἐξ ἀνάγκης. Ὁ ἀληθὴς φιλόσοφος ἀρκούμενος ὑπ' ἐκείνου τῆς προσηγορίας ταύτης μετ' ἀρεθέντος ἀκριβοῦς τὸ τοῦ Ὁμήρου:

Οὐ τίς τοι θεός εἰμι· νί μ' ἀθανάτοισιν ἔοικας.

Σταυρὸν ἔχουσι γνώρισμα πρόκλον καὶ προκοπῆς. Ἐὰν φρίξῃ ἐκ τοῦ νὰ μὴ ἀνεκαλύπτωμεν τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν, ἀλλὰ νὰ ἀναλογιζώμεθα ταῦτα καὶ μεθ' ὑπομονῆς καὶ προκόπτοντες νὰ δεχώμεθα τὰς παρατηρήσεις καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν φίλων καὶ τῶν χρηστῶν ἀνδρῶν. Διάκειται τὸν Διογένη ὁ σωτήρ ὁ ἀνθρωπος πρέπει νὰ ζητῇ νὰ ἔχῃ ἢ φίλον ἐπιλεκτὸν ἢ ἐχθρὸν ἀπαιτοῦντα, ἵνα νουθετούμενος ἢ ἐλεγχόμενος ἀπαλλάττῃ τὴν κακίαν. Ὅπου οἱ πλούσιοι ἀναγκαίως παρέχουσιν ἑαυτοὺς τῷ ἰατρῷ ὅταν πάσχωσι τι καὶ ἀλγηδόνας καὶ ἀπαλλάσσωσι καὶ ἀποκόπτωσι καὶ καίωσι χάριν ὑγιαινείας αὐτῶν καὶ μονῶν τίνων, πόσῳ καὶ ὅσῳ ἀναγκαιοτέρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐπιζητῶν πρέπει νὰ ὑπομένῃ τοὺς ἐλέγχους καὶ τὰς νουθεσίας καὶ νὰ μὴ ὀργίζεται μηδὲ νὰ χαλεπαίνῃ. Μόνον οἱ περιφρονεῖς δὲν ἀνέχονται τὸν ἰατρὸν οὐδὲ αἰσθάνονται ὅτι νοσοῦσι διότι ἀκριβῶς νοσοῦσιν. Περιφρονεῖς λοιπὸν εἶναι οἱ μὴ ἀνεχόμενοι τὰς νουθεσίας καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ προσπαθοῦντες νὰ συγκαλύψωσι τὰ αἴσχη τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Οἱ τοιοῦτοι δὲν φροντίζουσι περὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς ὑπολήψεως αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ὅσῳ ἀρνοῦνται τὰ ἁμαρτήματα των, τοσούτῳ μᾶλλον εἰσέρχονται εἰς τὴν κακίαν καὶ ἐγκαθίστανται ἐν αὐτῇ. Δικαίως δὲ δυνατόν τις νὰ εἴπῃ περὶ αὐτῶν ἐκείνο τὸ ἀπόφθεγμα εἶπεν ὁ Διογένης πρὸς νεανίσκον ἐρυθριῶντα ἐν καταφείῳ καὶ κρυφθέντα εἰς τὰ ἐνδότερα αὐτοῦ· «ὦ παῖ, εἶπεν, ἐνδοτέρω φεύγεις μᾶλλον ἐν τῷ καταφείῳ γίνῃ».

Καὶ ἐκ τῶν ὀνείρων ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων δύναται νὰ κρίνῃ κατὰ τὸν φιλόσοφον Ζήνωνα τὴν εἰς ἀρετὴν πρόοδον αὐτοῦ. Ἤτοι, λέγει, τὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ὁ κοιμώμενος βλέπει, δὲν εἶναι ἀρρεπῆ καὶ αἰσχρά, ἢ ἐὰν καὶ καθ' ὕπνους ἀκόμη αἰσθάνηται ἀποστροφὴν πρὸς πᾶσαν κακὴν πρᾶξιν, ἢν ἡ νοερὰ αὐτοῦ φαντασία ἐκβάλλει πρὸς ἐκτέλεσιν, ἢ ἐὰν ὡς ἐν βυθῷ γαλήνης τὰ ψυχικὰ αὐτοῦ πάθη κατευναζόμενα ἠρεμοῦσι καὶ δὲν διατηρεῖται τὸν γαλήνιον αὐτοῦ ὕπνον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος δύναται νὰ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ εἰς τὴν ἀρετὴν πρόοδος αὐτοῦ εἶναι μεγάλη. Ἐν ᾧ τοὐναντίον συμβαίνει δι' ἐκείνον ὁ ὁποῖος ἐν ὀνείρῳ βλέπει ἀκαλινώτους τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας πρὸς παντοδαπὰς βρώσεις καὶ ἀπολαύσεις μίξεις. Ὁ τοιοῦτος ἔχει ἀνάγκην ἰατροῦ οὐχὶ τοῦ σώματος ἀλλὰ τῆς ψυχῆς· ἔχει ἀνάγκην καθαρτικῶν πολλῶν καθαιρόντων οὐχὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὴν ψυχήν. Καὶ διὰ νὰ κατανοήσῃ ἡμῖν τὸ πρᾶγμα ἐνεργέστερον καὶ σαφέστερον, μεταχειρίζεται ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος τὸ ἑξῆς εἰκονικόν παράδειγμα. Τὸν μὲν πρωτοβλάστοντα τὴν ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας καὶ προσπαθοῦντα νὰ γίνῃ κύριος αὐτῶν παρεβάλλει πρὸς τὸ ζῶον ἵππον, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐξασκηθεῖ τόσον καλῶς, ὥστε καθίστη πλέον εὐπειθέστατον καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην χαλινοῦ. Τοῦτο, ἐὰν ὁ ἐπ' αὐτοῦ ἱππεύων ἀφήσῃ τὴν ἡνίαν, δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ παρεκτραπῇ τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ προχωρεῖ τὴν εὐθεῖαν. Τὸν δ' ἀκαλίνωτον εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας παρεβάλλει πρὸς ζῶον ἄπειθες καὶ ἀπαίδευτον τὸν χαλινόν, ὅπερ δοθέν εἰς τὸν ἱππεύοντα θέλει νὰ κατοικήσῃ τὸν ἵππον. Ἐν ἄλλοις λόγοις οἱ κατοικοῦντες ἡμῶν ἐπιθυμίαι πρέπει νὰ δαμασθῶσιν ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ χαλιναγωγηθῶσιν ὑπὸ τῆς συνειδήσεως πάσαν ἄκρα καὶ καθ' ἕνασ ἀκόμη, ὅπου ὁ ἡνίοχος, τ. ἔ. τὸ λογικόν, κυριεύσῃ, νὰ μὴ ἀκολουθοῦνται.

Τὰ ψεύδη καὶ κοινῶδη ὄνειρα εἶναι ἴδια ψυχῆς οὔπω προκοπτούσης τὸ κόσμιον, ἐν ᾧ τὰ ὄνειρα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐναρέτου ἀνθρώπου εἶναι καλὰ καὶ ἐνεργῆ καὶ ἄλκιμα, οἷον ὁ-

πῆρξε τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο ὄνειρον τοῦ Σωκράτους κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ θανάτου αὐτοῦ, οἷον ὑπῆρξε τὸ τοῦ φιλοσόφου Στίλπωνος, τοῦ Μεγαρέως. Εἰς τὸν φιλόσοφον τοῦτον, ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ἐφάνη καθ' ὕπνους ὁ Ποσειδῶν ὁρκιζόμενος αὐτῷ, διότι δὲν ἐθυσίασεν εἰς αὐτὸν βοῦν κατὰ τὸ ἔθος τῶν Μεγαρέων. Ἀλλ' ὁ Στίλπων οὐδόλως ταραχθεὶς εἶπε: Τί λέγεις, ὦ Πόσειδον, ἦλθες ἐδῶ καὶ μεμψιμοιρεῖς ὡς μικρὸν παιδίον, διότι δὲν ἐδανείσθην διὰ νὰ γεμίσω τὴν πόλιν μὲ κνίσσαν, ἀλλ' ἀπὸ ἐκεῖνα τί ὁποῖα εἶχον, προσέφερον εἰς σὲ θυσίαν; Ὁ δὲ θεὸς μειδιάσας ἔτεινεν αὐτῷ τὴν δεξιὰν καὶ τῷ ὑπεσχέθη ὅτι πρὸς χάριν του θὰ παρέσχῃ εἰς τοὺς συμπολίτας του μεγάλην ἀφθονίαν ἀφύων (σαρδελλῶν). Καὶ τοῦτο μὲν βεβαίως καλεῖται ἀπάθεια, ἥτις εἶναι μέγα τι καὶ θεῖον· ἀλλ' ὁ εἰς ἀρετὴν προκόπτων δύναται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐπιδόσεως αὐτοῦ, ἐὰν παραβάλλῃ τὰ πάθη αὐτοῦ τὰ νῦν πρὸς τὰ πρότερον παρουσιαζόμενα. Ἂν εὕρῃ ὅτι νῦν ταῦτα εἶναι πολὺ ἠπιώτερα ἢ ἄλλοτε, δύναται νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ καρδία ἤρξατο ὑποχωροῦσα εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν θέλει ἐντελῶς ἐξυλειφθῆ.

Ἀλλὰ κυρίως ἡ ἀρετὴ κρίνεται οὐχὶ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων. Ὁ ἀληθὴς εἰς ἀρετὴν προκόπτων πρέπει οὐ μόνον νὰ ἐπαινῇ τὰ ἀγαθὸν ἀλλὰ καὶ νὰ πράττῃ αὐτό. Διότι ὅλοι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπῄνουν καὶ ἐθαύμαζον τὸν Μιλτιάδην, ἀλλ' ὁ Θεμιστοκλῆς ὑπῆρξε καὶ ζηλωτὴς καὶ μιμητὴς τῶν ἔργων τοῦ ἥρωος τοῦ Μαραθῶνος. Ὁ θαυμάζων μόνον καὶ ἐπαινῶν τὸ ἀγαθόν, χωρὶς νὰ μιμῆται αὐτό, ὁμοιάζει πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην, ὁ ὁποῖος ἔλεγε μὲν ὅτι ἡ καρδία του ἐκινεῖτο εἰς δάκρυα ὑπὸ τῶν καλῶν λόγων, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ καταστῇ ἀγαθὸς καὶ τέλειος. Ἐνῷ ὁ ἀληθὴς προκόπτων πρέπει νὰ ἐπιχειρῇ ἔργα καὶ πράξεις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ τελείου καὶ νὰ λυπῆται συναισθανόμενος τὰς ἐλλείψεις του καὶ πλήρης ἐλπίδων καὶ πόθου καὶ προσπαθείας νὰ ἐπιθυμῇ νὰ συντυχθῇ μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ τρέχων κατόπιν αὐτοῦ, ὅπως τρέχει κατόπιν τῆς μητρός του ὁ πῶλος ὁ ἄθηλος.

Ἐν ἄλλοις λέξεσιν ὁ ἀληθῶς προκόπτων πρέπει νὰ φιλοσοφῇ οὐ μόνον ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἔργοις, ὥσπερ ἐφιλοσόφει ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ἀνάξιος μαθητὴς τοῦ μεγίστου τῶν φιλοσόφων. Τοῦτον ἐπαινῶν ὁ Πλούταρχος παραβάλλει πρὸς τὸν ἐνεργετικώτατον ἥλιον, διότι διὰ τοῦ φωτὸς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐφώτισεν ἅπαντα τὸν τότε γνωστὸν κόσμον καὶ ἐκεῖνο μόνον «τῆς γῆς ἀνήλιον μέρος ἔμεινεν, ὅσον Ἀλέξανδρον οὐκ εἶδεν, τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς τὰ ὁποῖα ὑπεκύφησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ὑπῆρξαν μακαριώτερα καὶ εὐδαιμονέστερα τῶν διαιρούντων τὴν ὑποταγήν.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ θαυμάζωμεν τοὺς ἀγαθοὺς εὐημεροῦντας μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντας νὰ ἀγαπῶμεν. Ἡ ἐξορία τοῦ Ἀριστείδου, ἡ πενία τοῦ Σωκράτους καὶ ἡ καταδίκη τοῦ Φωκίωνος δὲν πρέπει νὰ φοβίζωσιν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τούτων ἀξιέραστον νομίζοντες τὴν ἀρετὴν νὰ μὴ ἀπομακρυνώμεθα αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ δεικνύωμεν ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς δυσκολίας. Ἔχοντες δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν ὡς παραδείγματα τοὺς μεγάλους ἡμῶν προγόνους καὶ εἰς τὰς ἀρετὰς αὐτῶν ὡς εἰς πρότυπα ἀτενίζοντες, ἂς προσπαθῶμεν νὰ ῥυθμίζωμεν τὸν βίον ἡμῶν πρὸς τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις ἐκείνων. Ἂς μιμώμεθα τὰς ἀρετὰς ἐκείνων καὶ ἂς ἀποφεύγωμεν τὰς κακίας, διότι κατὰ τὸν Κορνῆλιον «τῶν προγόνων αἱ ἀρεταὶ κάμνουσιν αἰσχροτέρας τῶν ἀπογόνων τὰς κακίας».

ΤΕΛΟΣ

Κυδωνίαι—Σ. ΔΗΜΟΥ δ.φ.

Πετουνε Η, Ψυχες .....

Στὴν ἀγαπημένη μου Κίκα Κ ...

Ρεμβαστικὴ στὸ πιάνο σου ὅταν κυλᾶς τὰ χέρια
καὶ γέρνεις τὸ κεφάλι σου λιγάκι ἀπαλά
κι' ἡ ἁρμονίες ἔρχονται σὰν μακρυ' ἀπ' τὰ στέρια
τότ' ἡ ψυχή μου σιγανὰ νοιώθω σὰν νὰ πετᾷ...

Νὰ φεύγῃ ἐκεῖ ξέμακρα σὲ μέρη ὀνειρεμένα
σὲ μέρη ποὺ δὲν βρίσκεται τοῦ κόσμου ἡ ἀπονιά
καὶ ταξιδεύοντας ἀλλοῦ ν' ἀκούῃ ὁλοένα
ἐκείνη τὴν ὀρφάνια ἠχώ, τὴ θεία μελωδιά.

Καὶ τὴ ψυχή σου συντροφιὰ νᾶχα μέσ' τὸν αἰθέρα
χεροπιαστὴ μαζύ μ' ἐσὲ νὰ τρέχω ἀφελὰ
νάμαι μαζύ σου πάντοτε, καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα
ποτὲ νὰ μὴ σὲ χωρισθῶ, **Ἐδοῦλά μου** γλυκειά.

Μοσχονήσι — Σοῦλα Κορκοσάκη

ΔΙΕΓΗΣΗ — LOUIS DELATTRE

Η ΣΥΛΒΙΑ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ

Ὁ Louis Delattre εἶναι εἷς τῶν μᾶλλον δεκτικῶν λογογράφων τοῦ Βελγίου. Ἐγεννήθη εἰς Fontaine l' Evêque κατὰ τὸ 1870. Οἱ Βέλγοι πεζογράφοι δύνανται νὰ διαιρεθοῦν εἰς τρεῖς ὁμάδας κατὰ τὴν ἐποχὴν καὶ γεωγραφικὴν προέλευσιν· οἱ μὲν ἀρχαιότεροι τὴν ἐμπνεύσιν καὶ τὰ θέματα των εἰς τὴν Παλαιὰν χώραν, οἱ ἄλλοι εἰς τὴν Φλαμανδικήν, ἡ τέλος ὁμάς ἐπιστρέφει εἰς τὴν μεταφορὰν μιᾶς τῆς Ἐπαρχιωτικῆς Ζωῆς τῶν πόλεων καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς ἔχουν γενικωτέραν τὴν ἐκδίκησιν.

Ὁ Λουδοβίκος Νελλάν ἀνῆκεν εἰς τὴν πρώτην ὁμάδα· ἔχει διηγηματικὴν μέχρι σήμερον δεκαεξ τόμους διηγημάτων, μυθιστορημάτων Παλαιονικῆς ἐπιθέσεως, μυκῆν τῶν ἀρχαίων μνημείων ἐνταῦθα τὸ **Διηγήματα τοῦ χωριοῦ μου, Τριαντάφυλλο στὸ στόμα, Ἀγροτικαὶ Δίαριστνέται, Ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας, Ἀναμνήσεις ἰατροῦ ἐπαρχιώτου κλπ.**

Ὁ Λουδοβίκος Νελλὰν εἶναι διηγηματογράφος χαριέστατος καὶ ἐπιτυχὴς, ἐπιστημονικός. Ἰδοὺ τί γράφει περὶ αὐτοῦ ὁ Κέρβινος Ζούμπερ.

«Ὁ κ. Νελλὰν ὅσας πολὺ εὐφυΐας δὲν εἶχε Βελγικὴν γελοιογίαν, εἶναι πρὸ πάντος ἐπιστήμων. Ἡ ἀνωμαλικὴ αἰσθηματικότης καὶ ἡ λεπτότης κάν ἀποτελοῦσιν ἐμφανῶς τὰ ἔργα του. Ἔξυπνος παρατηρητὴς καὶ νευρώδης, παρουσιάζει οὐχ ἧττον ἀτελὴς καὶ ἀνεπαρκεῖς. Δὲν τολμᾷ ζωηρὰς ψυχολογικὰς ἔλεγχοις· ἀλλὰ μὲ τὴν γοητείαν του ἀντιλήγει τὴν ἡδεγραμμένην ἐπὶ λοιπῆς φαντασίας ἐξακολουθεῖ τὰ ἔργα του.

Ἐν τούτοις ἔμπρος μελαγχολικὴ τις πλάνη ἀπαντᾷ εἰς τὰ ἔργα τοῦ διηγηματογράφου, ὡς παρατηρεῖται εἰς τὸ ἀπολαυστικὸν ἔργον **ἡ Συλβία στὸν κῆπο,** ὅπερ δημοσιεύθη μεταξὺ τῶν **Ἀναμνήσεων Ἰατροῦ Ἐπαρχιώτου** ἔνεκα τοῦ ἀρίστου Ἡμερολογίου τῆς Διαφωτικῆς Διηγήσεως.

Σ. Ι. Φ.

Ταξιδεύω σὲ μακρυνὰ μέρη, πόλεις παραθαλάσσιαι δὲν μοῦ ἀρέσουν, εὐχαριστοῦμαι πολὺ νὰ περνῶ τὰς διακοπάς στὸ χωριό μου. Ἐκεῖ αἰσθάνομαι λίγη ἀνακούφιση ἀπὸ τὴ σκληρὴ ζωὴ ὅλου τοῦ χρόνου..

Καὶ πέρασαν νέας δυνάμεις κατὰ τὸν Ὀκτώβριον, ἂν εἰμπορέσω καὶ μείνω δεκαπέντε ἡμέρας ἀνάμεσα στὰ πράγματα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ πίω τὸ δροσερὸ νερόπηδ ἐκεῖ ὅπου ἔπαιξα μὲ τὰς παντοῦφλές μου.

Τὸ παραμένο καλοκαίρι εὑρίσκα τέλος τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιστρέψω στὸ μητρικό μου σπίτι.

Ἕνα ἀπομεσήμερο ἐν ᾧ ἔκανα περίπατο στὸ ἄλλο μέρος τοῦ δάσους, ἀνεγνώρισα τὸ παλαιὸ ἐξοχικὸ σπίτι **αἱ τρεῖς λεῦκαι** ὅπου ὅταν ὁ θεῖός μου ἦταν ἐπόπτρακτος περνοῦσα τὸν καλλίτερό μου καιρὸ ἀπομακρυσμένος ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

Ὁ κυρίος ἀπέθανε· ὁ υἱός του, μὲ ἐξαιρέσεις ἐξακολουθοῦσε καλὰ κακὰ νὰ ἀκμαλλεύεται τὸ κτῆμα.

Ἀπὸ τὸ δρόμο φυτευμένο μὲ ἀκακίες τὸν ἀνεγνώρισα στὴ σιγμή. Κυττάζων τὸ ἡράκλειό του ἀνάστημα, τοὺς φαρδεῖς ὤμους του, τὰ κόκκινά του μαλλιά, τὰ ὁποῖα δὲν εἰμπορεῦσα νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ἀχύρινό του καπέλλο χωμένο ἴσως τ' αὐτιά, τὰ διαυγῆ καὶ μεγάλα του μάτια, ἐσκίρτησα μεγάλη εὐχαρίστησι. Αὐτὸς ἐ χωρικὸς τῆς ἡλικίας μου μὲ τὸν ὁποῖον κανένας δεσμὸς συμπαθείας δὲν μας ἕνωσε, μοῦ ἐφαίνετο ὡς τὸ τέλειο **μοντέλο ράτσας** τῆς ὁποίας ἐγὼ ἤμουν τὸ ἐκφυλισμένο ἀνθρωπάριο.

Αὐτὸς χωρὶς νὰ ἀφίσῃ τὸ μαυλοκέπο ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του μοῦ ἐφώναξε.

— Ἀ! γιατρὲ ἐξάδελφε, γιατρέ!

Ὅταν ἐπλησίασα μοῦ ἔδωκε τὸ ἀριστερό του χέρι μὲ τὰ χονδρά του δάκτυλα ποὺ ἔμοιαζε τὸ καθένα καθὼς παλάμη μικροῦ παιδιοῦ, σκεπασμένα μὲ χῶμα καὶ ἀπάνω στὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν τρίχες κόκκινες ποὺ ἔμοιαζαν μὲ χρυσὰ φυτίλια. Ἔκλεψα τὸ χέρι του μὲ ὅλη μου τὴ καρδιὰ καὶ ἠκολούθησα τί, μυχανή, ἡ ὁποία ἐσύρετο ἀπὸ δύο ἄλογα.

Αὐτὸς ἐξακολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ μοῦ λέγῃ.

— Λοιπὸν ἐξάδελφε! Μὲ κ' ἤλθες ἐδῶ κοῦταξε λίγο κοὶ τὴ **Μαύρη,** τί διάβολο ἔχει κι' ἀρρώστησε! Βγῆκε μέρα καὶ νύχτα... Δὲν ἐργάζεται πλέον ἀπ' ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνο.....

— Ποιὰ **Μαύρη;** ἠρώτησα. Καημὲ ἀγελάδα ἀρρωστη; Καὶ μὲ πῆρες γιὰ κτηνίατρο, διάβολε.

— Ἀ! Χριστοῦλη μου! εἶπεν ὁ ἐξάδελφος, χτυπῶν στὸ γόνατο τὸ χέρι του μὲ τὸ ὁποῖον κρατοῦσε τὰ λουρὶ καὶ δοκιμάζων μεγάλη εὐχαρίστησι γιὰ τὴν ἀμάθειά μου. Εἶναι ἡ Συλβία ἡ Μαύρη! . . . .

Ἡ Συλβία . . . . Δὲν τὴ θυμᾶσαι τὴ μικρὴ ποὺ ἔδοσα τὴς ἀγελάδες ἀμα ἤμουν ἀκαίγκιο τὰ ἀπαρτὰ σημὲ στὴ **Τρόπα τῶν Ἀλεπούδων,** ἤ ἀ . . . ἀ . . . Χριστοῦλη μου! . . . Ἡ Μαύρη λίγκι ἀγελάδα! . . . Μιὰ μικρολλα δυστυχισμένη αὐτὴ τὴ στιγμή... ἀ! καὶ ἀρχίζω νὰ ἐκτιμῶ αὐτὸ τὸ κοκκαλιασμένο πακέτο! ἀ.μὰ τὸθιό!.....

— Καλά, ἐξάδελφε! Θὰ τὴν ἴδω τὴ Συλβία! . . Χαῖρε! Τὸν εἶδα νὰ ὁδηγῇ τ' ἀλογά του μὲ μεγάλα σκιρτήματα, νὰ αὐλακώνῃ τὸ χῶμα, ἔπειτα μὲ τὸ ἐπανωφόρι βιγμένο στὶς πλάτες του νὰ διευθύνεται στὸ μικρὸ σπιτάκι φηλὰ στὴν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ, ὅπου ὁ τσοκαρᾶς ἅμα ἤμουν παιδὶ ἀκόμη, ἔκαμνε τὰ χονδρὰ τσόκαρα ἀπὸ ξύλο σημύδας ποὺ ἐμύριζαν σὰ δενδίλλια.

Ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου· τὸ ἐξοχικὸ σπίτι ἐφάνηκε στὸ βάθος μὲ τὴ καραμιδένια στέγη του· οἱ τοιχοί του, τὸ περιβόλι του φυτευμένο μὲ μικρὰ δένδρα εὐμορφα εὐμορφα τοποθετημένα ὡσὰν ἀθύρματα ἐπάνω σὲ κατωφερικὸ τραπέζι . . . . .

Ἔπειτα, ἡ φράχτης τοῦ κήπου . . . . Καὶ πίσω ἀπὸ τὴ ψηλὴ στέγη, αὐτὲς ἡ εὐμορφες φοῦντες, τόσον ἐλαφρὰ πρασινωπαὶ ὥστε μόλις ἐφαίνοντο μέσα στὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ, εἶνε κορυφαὶ τῶν ἴτιών. Εἶνε φυτευμένοι στὸ δρόμο κατὰ τὸ ἔμβασμα. Ἄμα κανεὶς τὰς κυττάζει ἀπὸ ἐδῶ μένουν κρυμμένες ὁλόκληραι ἐχι ἤμης καὶ ἡ ὀμορφιάτου.

Αὐτὴ ἡ Συλβία, γιὰ τὴν ὁποίαν τὰ χονδρὰ λόγια τοῦ χωρικοῦ μοῦ εἶχαν μιὰ στιγμὴ κινήσῃ τὰς ἀναμνήσεις, ἦταν λοιπὸν ἄρρωστη στὸ σπίτι; Τί νὰ εἴχε; Ἔμεινα μιὰ στιγμὴ ἀνήσυχος. Ἔπειτα νικημένος ἀπὸ τὰς τωρινὰς ἰσχυρὰς ἐντυπώσεις, δὲν ἐσκέφθηκα πλέον τὴν φιλενάδα αὐτὴν μιᾶς ἐποχῆς παραμένης. Καὶ ἀντὶ ν' ἀνοίξω τὴ μικρὴ θύρα καὶ νὰ κάμω ἀμέσως τὴν ἐπίσκεψι ποὺ ὑπεσχέθηκα, ἐμβῆκα μέσα στὸν κῆπο ἀπὸ τὴν ἄλλη θύρα.

Ἀ! ὁ παλιὸς κῆπος, ὁ ἀπεριποίητος! τὸν εὕρισκα εὐμορφο ἂν καὶ ἀκάθαρτος, ἄτακτος καὶ ψιλικό, ὅπως τὸν ἐνθυμοῦμουν μὲ τὴ φαντασία μου πάντα, γεμάτον ἀπὸ καρπούς ἀπὸ ἄνθη καὶ λαχανικά.

Ἐγάθεψα τὸ τοῖχο τοῦ σταύλου ποὺ ἦταν χτισμένος μὲ τούβλα μὲ μιὰ γειτονιὰ τόσο θερμή, ὥστε ἐπείθηκαν τὰ δένδρα τῶν ὁποίων οἱ καρποὶ τὸ περισσότερον εὐχαριστοῦσαν τοὺς ποντικούς. Μὲ πόση εὐχαρίστησι, ἀναγνώρισα τὴν ἄθικτη ἀφίλεια τῶν φράουλων, ποὺ ἔπλεκαν τοὺς ἀδυνάτους κλώνους των κατάχαμα ἕως τὴ μέση τοῦ μικροῦ δρόμου ποὺ πατοῦσαν τὰ πόδια μου! πόλις εἶχαν μεγαλώσῃ τὰ γραγκοστάφυλα. Ἡ πρασιὰ τῶν λαχανίδων, τῶν πράσων καὶ τῶν ἄλλων σαλατικῶν ἡσύχαζε ὡς πάντα μέσα στὴν εἰρήνη ὅλων τῶν ἀποχρώσεων τοῦ πρασίνου.

Κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ τῶν φρυγάνων ὅπου τὰ μπιζέλια κολλοῦσαν τὰ φρέσκα φλούδιά τους, καὶ ὅπου ἐκινοῦντο ὡσὰν νὰ ἐγόρευον τόσα εὐμορφα ἄνθη, καθὼς πεταλοῦδαι ἐπιστρέφουσαι, εὑρίσκα πάλι τὸ μπάγκο ἀπὸ στριμμένους κλάδους. Ἐδῶ εἶχα κοιμηθῇ τόσες φορὲς ἅμα ἤμουν ἀκόμη παιδί, ζητῶν καταφύγιον ἀπὸ τὰ ζεστὰ ἀπογεύματα τοῦ Αὐγούστου!

Εὐμορφα παρασμένα! Ἄκουσε! ἕνας πετεινὸς φάλλει μὲ τὴ καθαρὰ φωνή του. Μιὰ μηχανὴ γεωργικὴ τρίζει λίγο παρέκει, μέσα σ' ἕνα ἀγρό, μὲ ἤθος ἔχει καλὰ ἀλειμμένες ἀπὸ λίπος. Ἡ χονδρὴ ὑπηρέτρια μαζώνει τὰ σαλατικά της μὲ μέτρο γεμάτο ἀπὸ ἴδρω . . . . Εὐμορφα χρόνια, ποὺ τὰ πράγματα ταῦτα περνοῦσαν ἔμπρος στὰ μάτια μου καθὼς εἰκόνες χώρις πικρίαν σὲ μιὰ μαγεία ἀσίλληπτη.

Ἐκάθησα στὴ πράσινη καὶ τροφερὴ σκιὰ τῶν μπιζελιῶν.

Τὸ βιβλίο ποὺ ἄλλοτε μὲ αἰλάβια ἐφυλλομετροῦσα στοὺς περιπάτους μου, ἀνοίχθηκε ἐπάνω στὰ γόνατά μου.

Μέσα στὴ γλυκειὰ λαμπρότητα τῆς ζωῆς αὐτῆς τῆς φυσικῆς καὶ ἡσύχου ἤρχισα νὰ διαβάζω . . . . Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμα γιατί αὐτὴ τὴ στιγμή, χωρὶς ἀμφιβολία τὸ ἤθελε ὁ δαίμων τῆς σκέψεως, ὁ δαίμων ὁ ὁποῖος ἀγρυπνεῖ μὲ ζηλοτυπίαν, ἀφ' ὅ-

του μάθημα γράμματα.

Ἤτοὸ τρόμος τῶν **Σκέψεων** τοῦ Πασκὰλ στὴ σελίδα ποὺ ἄνοιξα, ἐδιάβαζα μὲ φωνὴ ὑψηλή.

«Ἡ τελευταία πράξις εἶνα τραγικὴ ὅσον ὡραία καὶ ἂν εἶνα ἡ κωμῳδία εἰς ὅλον τὸ ὑπόλοιπον. Ρίπτουν τέλος χῶμα στὸ κεφάλι καὶ ἰδοὺ ἐτελείωσε διὰ παντός».

Ὤ! ....Μέσα στὸν κόσμο ὅπου ἀκούμωνται αἱ ἥσυχοι ἡμέραι τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας μοῦ ἐφάνησαν αἱ φοβεραὶ αὗται λέξεις ἀντήχουν καθὼς συνεχεῖς καὶ τρομακτικοὶ κοδωνισμοὶ ἀγερτηρίου.

«Ρίπτουν τέλος χῶμα στὸ κεφάλι καὶ ἰδοὺ ἐτελείωσε διὰ παντός»!

Τὴν ἡλιοφώτιστη ἐκείνη μέρα τοῦ Αὐγούστου, ἡ φωνὴ τοῦ Μεγάλου Θανάτου ὡς ἐγράφετο μέσα στὸ βιβλίο μὲ τὴ τόση ἀγωνία, ἔκανε τὴ καρδιά μου νὰ πάλλη δυνατὰ καὶ μὲ ἠνάγκασε νὰ κλείσω τὰ μάτια.

Ἕνα δευτερόλεπτο, ἕνα λεπτὸ διήρκεσε αὐτὴ ἡ συγκίνησις. Ἐξαφνικὰ ἠσθάνθην τὴ μυροδιὰ ἑνὸς ἄνθους. Ἀνοίγω τὰ βλέφαρα.

Ὀρθὰ μπροστά μου, μιὰ κόρη ὑψηλὴ ὠχρά, μὲ μαῦρα μαλλιὰ οἱ πυκνὲς πλεξοῦδες ἁπάνω στοὺς κροτάφους, μὲ τὰ μεγάλα κοῖλα μάτια της μὲ παρατηροῦσε. Ἔγειρα τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὰ χείλη της ἦσαν ξηρά, οἱ ῥώθωνές της ἐκινοῦντο καθὼς ἐκείνου ὁ ὁποῖος παρατηρεῖται καὶ ἀκούει.... Στὰ κρεμασμένα ἀπὸ τὴν ἀτονία χέρια της ἐκρατοῦσε ἕνα τριαντάφυλλο κόκκινο καθὼς τὸ αἷμα.

Μὲ πρώτη ματιὰ ἐννόησα πῶς ἦταν ἐλαφρὰ ἄρρωστη· εἶδα πῶς ἡ κατάστασίς της ἦταν ἀπελπιστική. Ποτὲ ἄλλοτε ἡ ἀσθένεια ἡ ὁποία κατέστρεφε τὸ στῆθός της δὲν εἶχε ἀφήσει στὸ πρόσωπο γυναικός, ἰχνη περισσότερο καταφανῆ.... Βλέπων κανεὶς τὴ χλωμὴ ὄψι της, τὴ λάμψι τῶν ματιῶν της, τὴν λευκότητα τῶν χειλέων της ἠμποροῦσε μετὰ βεβαιότητος καὶ εὐκολίας νὰ κάμη διάγνωσι ὅτι ἐπρόκειτο περὶ φθίσεως ἡ ὁποία τὴν ἔλυωνε.

Ἐσηκώθηκα, ἐφώναξα.

—Συλβία!

—Πέτρε!

Μόλις ἐπρόφερατὸ ὄνομά της καὶ ζέστημιας ἀγρίας ἐντροπῆς ἐχύθηκε στὸ μέτωπό μου... Σωρὸς σκέψεων αἱ ὁποῖαι ἐπερνοῦσαν καὶ διέτρεχον ὅλο τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς μου μὲ ἔκανε νὰ τρέμω. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσω.

Ἡ Συλβία μὲ ἤκουε ἅμα ἐδιάβαζα τὰς λέξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δι' αὐτὴν θὰ ἦσαν τρομερώτεραι καὶ ἀπὸ τὸ «Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμὸν» ποὺ ῥίχνουν στοὺς νεκρούς. Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω!...

Αὐτὰ τὰ φοβερὰ λόγια, τοῦ βιβλίου ποὺ ἐδιάβαζα ὑψηλοφώνως ἐννοήθησαν ἀπὸ αὐτήν:

— ΣΥΛΒΙΑ!

Ἐδῶ παρουσιάζετο ὅτι ἔμεινε ἀπὸ τὴ μικρὴ κόρη τῆς ἄλλοτε μὲ τὰ ἐλαστικὰ μέλη, τὰ ὁποῖα στὰ περασμένα μας κανεὶς μικρὸς χωρικὸς δὲν ἐμποροῦσε νὰ κουράσῃ· πρώτη στὸ δρόμο, ζωηρὰ στὴν ἀνάβασι τῆς σκάλας· βλέπουσα πέτρας μακρύτερα ἀπὸ ἡμᾶς· τρυπώνουσα μέσα στὰ χαμόκλαδα μὲ εὐκινησίαν γαλῆς.

Θεέ μου! Αὐτὴ ἦταν ἡ χωρική, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις καὶ ἡ χάρις ἐσπιθηροβολοῦσαν πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ καθὼς λάμψι ἀπὸ φωτισμένα παράθυρα σπιτιοῦ αὐτὴ τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ἔλεγε τὴ μέρα ἤκουστο ἀκούραστη, μέσα στὴ χαρὰ τῆς καθὼς πουλὶ ποὺ πετᾷ ὑψηλὰ στὸν οὐρανός;

Θεέ μου! Ἔμπροστά μου εἶχα τὴ μελαγχολικὴ τῆς ὁποίας τὰ χείλη πιὸ κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν μούρων, ἐδάγκανε τὰ ἰδικά μου κάτω ἀπὸ τὶς μουρλίες· Ἐκείνη ποὺ εἶχε τὸ ἄρωμα μένταις στὴν ἀναπνοή της, καὶ τῆς ὁποίας τὸ τρυφερὸ δέρμα εἶχε τὴ φρεσκάδα τοῦ ὑφαιστίου· Ἤτο αὐτὴ ἡ Συλβία τὴν δέκα ἑξαμηνιαίων;

Ἀλίμονον ἤθελα νὰ φύγω!... ἀλλὰ ἦταν ἀργά!..

Εἶχε διαβάσῃ μέσα στὰ φοβισμένα μου μάτια τὴ θανατικὴ ἀπόφασι.....

— Συλβία!

Δύο δάκρυα ἐκύλισαν ἀπὸ τὰ μάτια μου.

Πόσον ἐλιμόρφη, ἦταν ἀκόμη!

— Συλβία!

Ἐπάνω στὸ στῆθός μου ἠσθανόμην ἕνα χέρι, ἕνα χέρι φοβερὸ νὰ μοῦ ξεσχίζῃ τὴ καρδιά.

— Συλβία, πτωχή μου Συλβία!

Ἤνοιξα τὴν ἀγκαλιά μου. Ἀμέσως αὐτὴ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι ἔπεσε μέσα· τὰ χείλη της ἐκόλλησαν στὰ χείλη μου, τὰ μάτια της ἐκλεισαν, ἦταν κατάλευκη, καθὼς νεκρά.

Μέσα στὰ δάκρυά μου ποὺ ἔπαιζαν ἐπάνω στὸ σῶμά της, ἐνῷ τὸ στόμα της ἔκαιε, ἠσθανόμην μετὰ τὸ ἐδυνηρὸ κτύπημα, μετὰ τὴ φοβερὴ στιγμή, νὰ ἀνακτῶ τὴ παλαιά μου νεότητα.

..... Τὴν ἔβαλα ἐπάνω στὸ μπάγκο. Γονατισμένος ἐμπροστά της, ἀνέπνεα ἐπάνω στὰ μάτια της τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε ν' ἀνοίξῃ· μοῦ εἶπε μὲ τὴν γαλβανικὴ καὶ ἁρμονικὴ φωνή της.

— Διάβασε! τὸ ἀκόμη.

Καὶ μὲ ἕνα κίνημα τῆς κεφαλῆς μοῦ ἔδειχνε τὸν Πασκάλ. Δὲν ἤξερε γράμματα· ἔδειχνε τὸ βιβλίο ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔφθασε μέχρις αὐτῆς ἡ φωνὴ τοῦ θανάτου, καθ' ὃν χρόνον ἀπὸ τὸν εὔμορφο κῆπο, ἐνῷ ἐδράζυαζε, ἐχύνοντο ἡ μυροδιὰ τῶν λουλουδιῶν καὶ τῶν τριανταφύλλων.

Σάμος — ΣΩΤΗΡΙΟΣ Ι. ΦΩΚΟΣ δ. ν.

ΕΚ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΠΕΠΑΙΔΕΥΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΦΩΤΙΣΜΟΥ & ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΥΑΛΩΝ

ὑπὸ

ΚΩΝΣΤΑΝ. Ν. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ

ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ

Ὁ πάνσοφος Δημιουργὸς ὁ περὶ τῶν ὅλων ἠρωτήσας, ἐλάβετο καὶ διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μας νὰ φροντίσῃ τόσον ἀπροσδιόριστα, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀντιπροσκρίνωνται εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδιότητας τῶν ὑπτικῶν, τῶν θερμαντικῶν καὶ χημικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος καὶ ἐν γένει τοῦ φωτός, χωρὶς νὰ ὑφίστανται ἀποιδήποτε ἀντίκτυπον καὶ ἀλλοιώσεις εἰς τὰς πολυτίμους αὐτῶν λειτουργίας.

Μεθ' ὅλην ὅμως τὴν τελειότητα περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀργάνων τῆς ὁρᾶσεώς μας, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἀποδεδειγμένον ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, ὅτι αἱ πέραν τοῦ ὀίχρου καὶ ἐρυθροῦ ὑπάρχουσαι ἀκτῖνες προσβάλλουσαι τὸν ὀφθαλμόν, ἐπιφέρουσι πόνον καὶ τὸν ἐνοχλοῦσιν εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ προκαλέσωσιν ἀλλοίωσιν ἐπιφανείας τῆς ὁράσεως.

Μεταξὺ τῶν ἐγκυψάντων εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν ζητημάτων τούτων, δύο ἐπιστήμονες ὁ Mollini καὶ ὁ Janssen ἀπέδειξαν ὅτι αἱ πέραν τοῦ ἐρυθροῦ ἀκτῖνες, αἱ θερμαντικαὶ τοιαῦταιν, εἰσερχόμεναι διὰ τῶν διαφανῶν μέσων τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἀφικνούμεναι εἰς τὸ βάθος τοῦ βολβοῦ ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, προκαλοῦσι ἀποφάσεις ἐνόχλησιν. Ἕτερος ὅμως ὁ Brücke ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἀκτῖνες αὗται ἀπορροφῶνται ὑπὸ τινων ὀργάνων καὶ χιτώνων τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἀπομακρύνονται ἐντὸς αὐτοῦ πρὶν τοῦ φθάσωσιν εἰς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα. Ὥστε κατὰ τὰς ἐρεύνας ταύτας βλέπομεν ὅτι ἡ φύσις ἐπρονόησεν νὰ προστατεύῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ μέσα προφυλακτικὰ καὶ ὄργανα ἀπορροφητικὰ τῶν βλαβερῶν τούτων θερμαντικῶν ἀκτίνων.

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τώρα τί γίνονται αἱ πέριξ τοῦ ὀίχρου ἀκτῖνες εἰς τὴν καθημερινὴν τῶν ὀφθαλμῶν λειτουργίαν καὶ πῶς ἐπιδροῦσιν ἐπ' αὐτῶν.

Ἡ φύσις ἡ φιλόστοργος καὶ προβλεπτικὴ μήτηρ ἡ περὶ πάντων ἀνεξαιρέτως μεριμνῶσα, δὲν ἤκουσε νὰ ἀγαλλίᾳ καὶ διαρκῶσῃ κακὸν δυνάμενον νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ἐπιδρόσεως τοιούτων τινῶν ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

Κατὰ κατὰ τὴν περίφημον ταύτην ὁ πειραματισμός, ἡ ἐνδεία αὕτη ἐλίθος τῶν διαφόρων φωτοφόρων, ἀπέδειξε διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Regnauld καὶ Chardonnet ὅτι αἱ βλαβεραὶ διὰ τὸν ὀφθαλμὸν πέραν τοῦ ὀίχρου ἀκτῖνες ἀπορροφῶνται ὑπὸ τῶν φακῶν ὅσοι ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας, ἐξ οὗ προέρχεται καὶ τὸ βαθὺ κυανοῦν χρῶμα τῆς κόρης.

Ἐξ ὅσων λοιπὸν εἴπομεν μέχρι τοῦδε κατανοοῦμεν ὅτι ἡ φύσις διὰ τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοποθετημένων ὀργάνων, ἀπαχρεῖζει τὰς βλαβερὰς ἀκτῖνας, τὰς τε χημικὰς (πέραν τοῦ ὀίχρου) καὶ τὰς θερμαντικὰς (πέραν τοῦ ἐρυθροῦ) καὶ ἀφίνει μόνον τὰς τῆς μεταξὺ ζώνης ἤτοι, τὰς ὑπτικὰς νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χωρὶς νὰ τὸν ἐπηρεάσωσι βλαβερῶς.

Ἐν μέσῳ λοιπὸν ἀσφαλοῦς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τοιαύτης αἰχμαλωσίας τῶν πέραν τοῦ ὀίχρου ἀκτίνων εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Cayet κατὰ τὸ 1884 ἀνακαλυφθὲν καὶ τελειοποιηθὲν ἐγκεκριμένον εἰς τὸ ὅτι ὅταν ἀφαιρεθῇ ὁ φακὸς ἀπὸ τὸν ὀφθαλμόν, (ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰς ἐγχειρήσεις τοῦ καταρράκτου), τότε ὁ ἀμφιστὰς ἀποθάνεται τὰς ἀκτῖνας αὐτὰς διὰ τοῦ ἐγχειρηθέντος ὀφθαλμοῦ, ἐν ᾧ διὰ τοῦ ἄλλου τοῦ μὴ ἐγχειρηθέντος δὲν τὰς ἀντιλαμβάνεται καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀνθρωπικὸς ὀφθαλμὸς εἶναι πολὺ εὐαίσθητος εἰς τὰς πέραν τοῦ ὀίχρου ἀκτῖνας.

Διὰ νὰ γίνῃ λοιπὸν τὸ φῶς τῆς ἡμέ-

ΙΕΡΑΙΜΟΝΗ ΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ
Η ΡΟΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΩΝ

ρος ἀντιληπτὸν ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, ἐχρειάζοντο πολλὰ προφυλακτικὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἐξουδετερῶνται οἱ βλαβεραὶ ἀκτῖνες καὶ νὰ ἀφίνωνται ἐλεύθεραι μόνον αἱ διὰ τὴν ὅρασιν χρήσιμοι καὶ τὰ μέσα ταῦτα ὑπάρχουν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς προασπιστικὰ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τοῦ πολυτίμου τούτου χιτῶνος χάριν εἰς τὸν ὁποῖον ἀπολαμβάνομεν τὸν περιβάλλοντα ἡμᾶς κόσμον.

Μεθ' ὅλην ὅμως τὴν ἀριστοτεχνικὴν τελειότητα, μεθ' ἧς κατεσκευάσθη ὁ ὀφθαλμός, ἡ φύσις δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ φυσιολογικὸν ἡλιακὸν φῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ καὶ τῆς συστάσεώς του ἀπὸ ὡρισμένας ἀκτῖνας εἰς ποσὸν καὶ ποιὸν νὰ θέσῃ ἀνάλογα προφυλακτικὰ ὄργανα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, δυνάμενα μόνον εἰς τὴν ὡρισμένην ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν κακῶν τοῦ φάσματος ἀκτίνων νὰ ἀνταποκρίνωνται.

Ἐὰν ὁ κόσμος ἠρκεῖτο εἰς μόνον τὸ ἡλιακὸν φῶς διὰ τὰς καθημερινάς του ἀνάγκας, ὁ ἀμφιβληστροειδής μας ὑπὸ τῆς φύσεως προικισθεὶς ἀναλόγως ἀπὸ τοὺς καταλλήλους προασπιστάς του, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐργάζηται ἀπροσκόπτως καὶ ἄνευ μεγάλων ἐνοχλήσεων. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ζωὴ δημιουργεῖ ὅρους βιωτικούς, οἵτινες ἀναγκάζουσι τὸν ἄνθρωπον νὰ εὑρίσκῃ φῶς ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει διὰ νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ἄλλων, ἐργαζόμενος οὐ μόνον τὴν ἡμέραν ὑπὸ τὸ φῶς τὸ φυσικόν, ἀλλὰ πλειστάκις καὶ ἐνίοτε πάντοτε ὑπὸ τὸ τεχνητόν.

Ἡ φύσις λοιπὸν μόνον ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς βασισθεῖσα καὶ ὑπολογίσασα τὴν ποσότητα τῶν βλαβερῶν ἀκτίνων, ἔθεσεν ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέσα. Λὲν ὑπέθετεν ὅμως ποτὲ ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀνεκάλυπτε τόσα καὶ τόσα ἄλλα μέσα φωτισμοῦ, τὰ ὁποῖα παράγουν φῶς ἔχον διάφορον ποσότητα βλαβερῶν ἀκτίνων εἴτε πέραν τοῦ ἰρυθροῦ (θερμαντικῶν) εἴτε πέραν τοῦ ἰώχρου (χημικῶν).

Ἀλλὰ μήπως ἦτο δυνατὸν ποτὲ νὰ κατασκευασθοῦν καὶ τόσα μέσα καὶ ὄργανα προφυλακτικὰ ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ μας, ὅσα μέσα τεχνητοῦ φωτισμοῦ παρατηροῦνται; Ἂν καὶ τὸ τοιοῦτον εἶναι φαινομενικῶς ἀδύνατον, ἐν τούτοις εἶναι πλέον ἢ κατορθωτόν, ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ φύσις ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον δι' ἐγκεφάλου, εὐφυΐας καὶ κρίσεως, δι' ὧν νὰ ἐρευνᾷ, νὰ μελετᾷ καὶ νὰ ἀνακαλύπτῃ μέχρι καὶ τὸν τρόπον τῆς προφυλάξεως κατὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ βλαβερῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἐμπορικῶν τελειοποιήσεων καὶ βιομηχανικῶν μεταλλεύσεων καὶ ἐπιχειρήσεων.

(Κύριος Σπύρου)

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΜΑΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Ἡ Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου 29 Αὐγούστου τελεῖται ἐν Κυδωνίαις πανηγυρικώτατα ἐπισκιάσασά πως τὴν πρεσβυγενῆ Πανήγυριν τῶν **Ἑνναημέρων** καὶ καταλαβοῦσα ἔξοχον θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν λαϊκῶν Πανηγύρεων. Ἡ οὐσία τῆς ἐν λόγῳ Ἑορτῆς μόλις ὑπερβαίνει τὴν εἰκοσιπενταετίαν πρότερον τελουμένης ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ ἀγόνῳ ἀλλὰ γραφικῇ νησίδι τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου εἰς μικρὰν ἀπόστασιν καὶ κατέναντι τῶν κυρίως Μοσχονησίων, μετετοπίσθη δὲ βραδύτερον ὑπὸ τῶν Κυδωνιατῶν ἡ πανήγυρις ἐν τῇ πόλει των ἐξ ἀντιζηλίας πρὸς τοὺς Μοσχονησίους — διότι ἔχει καὶ ἡ εὐλάβεια τὰς ἀντιζηλίας της —. Ἀμφοτέρας τὰς Ἑορτάς, τήν τε δηλ. τῶν **Ἑνναημέρων** καὶ τὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ποικίλλουσι διὰ τῆς παρουσίας των καὶ φιλέορτοι κάτοικοι τῶν πέριξ πόλεων καὶ χωρίων· εἰς τὰ ὄμματα δὲ τῶν διαβατῶν προσπίπτουσιν ἀμάξια πεφορτωμένα κλινοστρωμνῶν καὶ ἄλλων μαγειρικῶν καὶ λοιπῶν οἰκιακῶν σκευῶν μετὰ τῶν εὐτυχῶν κατόχων των, οἵτινες ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς εὐτυχίας των ἀπαξιοῦσιν ἀντὶ παντὸς ἑτέρου ν' ἀνταλλάξωσι τὴν πλήρωσιν τοῦ πόθου των. Εὐτυχεῖς βροτοί! ὧν τὸ πνευματικὸν περιβάλλον ἱκανοποιεῖται πληρέστατα ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ Πανηγύρεων ἄνευ πολλῶν δαπανῶν καὶ ἀπαιτήσεων, ἅμα δὲ μετὰ τοῦ εὐαρέστου συναισθήματος ὅτι ἐπιτελοῦσι θεάρεστον καθῆκον, ἐνῷ ἕτεροι ἀκατηκόμετροι οὐδέποτε κατόρθωσαν νὰ ἴδωσι τοῦ ἰνδάλματος τῆς εὐτυχίας! . . . .

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν Πανήγυριν τῶν **Ἑνναημέρων** ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ὀφείλομεν ὅπως ἴδιον λόγον ποιησώμεθα περὶ τῶν **ἰδιορρύθμων Πανηγυρικῶν Φαναρίων,** ἅτινα οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ παρετηρήσαμεν, ὁ δὲ μακαρίτης Παρασκευαΐδης, λόγιος ἀνήρ, διευθυντὴς τοῦ Σιδηροδρόμου Πειραιῶς—Ἀθηνῶν πρὸ ἐτῶν ἐπισκεφθεὶς τὰς Κυδωνίας ἐχαρακτήρισε τὸ πρᾶγμα ὡς ἀρκούντως περίεργον καὶ ἄξιον ἰδίας μελέτης δημοσιογραφικῆς.

Διὰ σχοινίων ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ προσδεδεμένων ἀνήρτηνται ἰδιόρρυθμα φανάρια, τὸ πλεῖστον ὀρθογώνια, ἐκ χάρτου τεχνικῶς κατεσκευασμένα καὶ πολύχρωμα διὰ γραφικῶν εἰκόνων παραστατικῶς κεκοσμημένα, εἰς ἃ τὸ ἔσωθεν φῶς προσδίδει ζωηρὰν ἀναπαράστασιν, πολλάκις δὲ καὶ ἐπιτυχῆ Ἐπιγράμματα τῶν ἐν λόγῳ Φαναρίων προκαλοῦσι τὰ σχόλια καὶ τὴν θυμηδίαν τῶν κάτωθεν διερχομένων πολυαρίθμων πανηγυριστῶν ἐν οἷς καὶ πλεῖστοι τοῦ γυναικείου φύλου, διότι σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι αἱ κυρίαι ἀποζημιοῦνται διὰ τὰς ἀραιὰς ἀπὸ τοῦ οἴκου των ἐξόδους κατὰ τὰς δύο ταύτας τοπικὰς τῶν Κυδωνιῶν Πανηγύρεις, τῶν **Ἑνναημέρων** δῆλον ὅτι καὶ τῆς Ἑορτῆς ἰδίᾳ τοῦ Ἁγ. Ἰωάν-

νον. Κατ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἐξαιρετικὰς ἡμέρας πανοικεὶ ἐξέρχονται, καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὴν πανηγυρικὴν μέχρι πρωΐας σχεδόν, διασχίζουσιν αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὡραίου φύλου τὰς κεντρικάς, φωταγωγημένας, σημαιοστολίστους καὶ μυροστεφεῖς ὁδοὺς ἐν συνοδείᾳ τῶν ἀδελφῶν καὶ συζύγων μετὰ πάσης κοσμιότητος ὅπως καταλήξωσιν εἰς τι παράκτιον Καφενεῖον καὶ ἀπολαύσωσι τῆς θαλασσίας αὔρας καὶ τῶν ὄντως ἐμμελῶν μουσικῶν τεμαχίων ἅτινα αἱ ἄριστα κατηρτισμέναι Μουσικαὶ Ὀρχήστραι τῆς πόλεως ἀνακρούουσιν.

Τὴν παραμονὴν τῆς Ἑορτῆς τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου ἅπασα ἡ πόλις εὑρίσκεται εἰς πρωτοφανῆ πανηγυρικὴν κίνησιν· μετὰ τὴν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας, ἐκ τῶν κεντρικῶν δημ. παρακτίων Καφενείων περὶ τὴν 8ην ἑσπερινὴν ὥραν ἐν συρροῇ ἀπείρου πλήθους διαπόμπευσιν τοῦ πατροπαραδότου φαναρίου — τοῦ αὐτοῦ δῆλον ὅτι ὅπερ καὶ κατὰ τὰ Ἐννεάμερα — διὰ τῆς μεγάλης κεντρικῆς Ἀγορᾶς φωταγωγημένης ὑπὸ τῶν μνησθέντων ἰδιορρύθμων Φαναρίων, διὰ βεγγαλικῶν φώτων καὶ διαφόρων πυροτεχνημάτων, ὑπὸ τοὺς ἐμμελεῖς δὲ ἐμβατηρίους ἤχους τῶν ἐν συνενώσει Μουσικῶν τῆς πόλεως Ὀρχηστρῶν κατευθύνονται οἱ πανηγυρίζοντες εἰς τὸν παρακείμενον Ι. Ναὸν τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου, μεθ' ὃ ἅπαντες τρέπονται εἰς τὰ ἴδια ὅπως συνεχίσωσι μετὰ τὸ δεῖπνον τὴν πανηγυρικὴν παννυχίδα, ἀλλὰ παννυχίδα σεμνὴν οὐχὶ κορυβαντιῶσαν.

Ὁμολογουμένως ἐξαιρετικῆς μνείας ἄξιον ὅτι ἐν τοσαύτῃ συρροῇ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀναμίξ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔκτροπόν ποτε παρετηρήθη· τὴν ἑσπέριν ταύτην δύνατή τις χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ξενισθῇ — τοιοῦτον τὸ ἔθος — κυρίας καὶ νεάνιδας νὰ συναντήσῃ εἰς τὰ Καταστήματα τῶν ἀδελφῶν καὶ συζύγων των ἐγκαθιδρυμένας καὶ θεωμένας τοὺς παρελαύνοντας πανηγυριστάς, πλείστας δὲ τῆς λαϊκῆς τάξεως εἰς τὰ ἐντὸς τῶν Ἀγορῶν Καφενεῖα καὶ Ταβερνεῖα εἰσχωρούσας ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῶν οἰκείων των, ἀλλὰ τοσαύτη κοσμιότης καὶ ἱπποτικότης μεταξὺ τῶν πανηγυριστῶν ἐπικρατεῖ ὥστε ἀνεπιφυλάκτως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι θὰ ἐτύγχανε ζηλωτὴ καὶ ἐν χορευτικαῖς ἑσπερίσι μεγαλοπόλεων.

ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

(Ὅπισθεν λόφος κατεφύτου ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Κύπρου)

Κυδωνίαι — Π. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
(1948)

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

VICTOR HUGO

ΑΝ ΗΜΟΥΝ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Γιατ' εἶσαι τόσο ὡμορφη ἐν ὄμουν Βασιλιᾶς;
Τὸ κεφάλι μου θὰ χώριζα στὰ μέσα σου μαλλιά.
Μόνο γιὰ δύο λεφτὰ.....

Πάλι γιὰ τὸ χαμόγελό σου κρεμάμαρφη κοιτάζω
Καὶ τὸ λαιμό σου ἀγκαλιάζω θ' νάδεντα δαχτυλίδι
Ἂν σοῦ τὸ ἔνα ἔνα ἀφαιρεῖ ἀν' τὸ γλυκό σου στόμα...

Γιατ' εἶσαι τόσο ὡμορφη κι' ἔχεις περισσοὺς χῶρο
Ἂν εἶχα ἕνα τόνο θρονιασμένος κι' ἀγαθὰ τοῦ Κρόνου
Πάλι μακρυνόνα μου δὲν νὰ σὲ χαρίσω
Γιὰ νὰ γεύσῃς ἀλφάστα καὶ ζηλευτὸ ἀνθρῶπο...

Σμύρνη — ΜΑΡΟΥΣ ΖΑΛΙΚΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Θ.'

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ

Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἔλκει τὸ γένος ἐξ Ἀμερικῆς, ἔνθα ἡ καλλιέργειά του ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς Χιλῆς ἐπεξετάθη μέχρι τῆς Πανσυλβανίας. Τινὲς ὅμως τῶν ἱστορικῶν ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ προϊὸν τοῦτο ἦτο γνωστὸν εἰς τὸν Παλαιὸν κόσμον, πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Νέου καλλιεργούμενον ἐν Σινικῇ, Ἰνδίαις (ἔν αἷς καλεῖται ζέα) καὶ Αἰγύπτῳ καὶ ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὴν διάδοσιν τῆς καλλιεργείας αὐτοῦ ἐν Εὐρώπῃ.

Ὅθεν ὁπόταν καὶ ἂν κατάγεται ὁ δημητριακὸς οὗτος καρπός, βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς μέγα μέρος τῆς ὑφηλίου κατέχει ἐπιφανῆ θέσιν τῷ ἐμπορίῳ θέσιν καὶ ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ, ἐν ᾗ ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ παρέχει μεγίστην ἀνάπτυξιν.

Τὸ προϊὸν τοῦτο ἐπιτυγχάνει καλλιεργούμενον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας ἀπὸ τῶν ὑψῶν τῆς θαλάσσης μέχρις ὕψους 2000 μέτρων, ὑπομένει πιστοτέρον εἰς θερμὰ κλίματα, ταχύτερον καὶ τῆς ὡριμάνσεως τοῦ σίτου ὥστε δύναται ἐντὸς τριῶν μηνῶν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἰς διάστημα ἑνὸς ἔτους (ἐννοεῖται εἰς τὰ θερμὰ κλίματα) ν' ἀποδώσῃ τέσσαρας ἐσοδείας.

Ὁ ἀραβόσιτος διαιρεῖται εἰς τρεῖς κατηγορίας, εἰς ξανθόν, λευκὸν καὶ κίτρινον. — Ἐκ τούτων ὁ ξανθὸς καλλιεργεῖται ὀλιγώτερον, ὁ δὲ λευκὸς παρέχει καλὸν προϊόν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ γῆν ὑγρὰν καὶ παχεῖαν, ὁ κίτρινος ὁ πραγματικὸς ἀραβόσιτος εἶναι ὁ περισσότερον ἅπαντες καλλιεργούμενος.

Ὁ ἀραβόσιτος εἶναι καρπὸς μεγάλης ἀποδόσεως, χρησιμεύει δὲ πρὸς τροφὴν τῶν ἀνθρώπων πρὸ παντὸς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἡνωμ. Πολιτείαις, χρησιμεύει δὲ καὶ πρὸς τροφὴν τῶν ζώων καὶ πτηνῶν, προτιμώμενος ὑπ' αὐτῶν παντὸς ἄλλου δημητριακοῦ καρποῦ.

Ἡ τιμὴ τοῦ ἀραβοσίτου εἶναι κατὰ 1/3 κατωτέρα τῆς τοῦ σίτου ἐν καιρῷ ἀναλόγου παραγωγῆς, ἐν ἐποχῇ ὅμως σιτοδείας καθίσταται ἀνωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς τοῦ σίτου, ὡς συνέβη πολλάκις, ἐνεκεν ἐλλείψεως σιτοδείας εἰς διαφόρους ἐπαρχίας.

Ἡ παγκόσμιος παραγωγὴ τοῦ ἀραβοσίτου ἀνέρχεται εἰς ἑκατόλιτρα περίπου 1.210.025.000.

Τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς μὲ 899.000.000 ἑκατόλιτρα. Ὁ ἀραβόσιτος τῆς Ἀμερικῆς συγκομίζεται κατὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Τὸ σύνολον τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς ἀνέρχεται εἰς 208.500.000 ἑκατόλιτρα. Μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν τὴν πρώτην θέσιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν κατέχει ἡ Οὐγγαρία μὲ 61.000.000 ἑκατόλιτρα.

Ἡ Ρουμανία ἐνεργοῦσα σημαντικὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν συγκομίζει ἐτησίως 54.000.000 ἑκατόλιτρα. Ἡ καλλιέργεια τοῦ προϊόντος τούτου ἐν Ρουμανίᾳ καταλαμβάνει ἔκτασιν 2 1/2 ἑκατομ. ἑκταρίων.

Ἡ Ρωσσία παράγει περὶ τὰ 20.000.000 ἑκατόλιτρα.

Ἡ Ἰταλία 25.000.000.

Ἡ Ὀθραγουάη 136.135.240 χιλόγραμ.

Ἡ Βουλγαρία 3.900.000 ἑκατόλιτρα.

Ἡ Ἱσπανία 6.500.000 ἑκατόλ. καὶ ἡ Ἑλλὰς ἰδίως ἡ Θεσσαλία ἑκατόλ. 21.000.000. Ἡ Ἀργεντινὴ 48.700.000 ἑκατόλιτρα ἐνεργοῦσα μεγάλας ἀποστολὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ Ἀραβόσιτος δίδεται χρόνου πολλοῦ πρὸς ἀποξήρανσιν, αἱ δὲ ψητοθήκαι του δέον νὰ πραγματοποιῶνται ὅταν ἐντελῶς ἀποξηρανθῇ.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Ἐν Σμύρνῃ — ΒΥΛΓΓ. ΣΑΡΤΚΑΣ
(Καθηγητὴς Ἐμπορικῶν)

(1) Κατὰ γενικὴν ἐμπορικὴν ἀρχήν, «Ἡ ἐπιστροφὴς γενικῶς εἰς ἅπαν τὸ προϊόντα ἔλαστοι ἀφ' ἑνὸς τὴν κατανάλωσιν, αὐξάνει δ' ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνεπιστάσιμον καὶ ὑπερτετιμημένος προϊόντος ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν τοῦ.»

ΟΡΦΑΝΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Ὁ ἐν Πειραιεῖ κ. Ἀρτέμιος Κιοσκλόϊγλους δυο ποιημάτων τιλάνου ἐκ φύσεως πεπροικισμένος, ἐκπαιδευθεὶς κατ' αὐτὰς ἐντοῦθα ἐκοσμήθη τὸ Ἰατρεῖον Νοσοκομείου τῆς πόλεώς μας, ἀγγιστηθεὶς δ' ἐν τῇ θέᾳ τῶν ὀρφανῶν συνέταξε τὸ κατωτέρω ὡραῖον ποίημα.

Σὰν εἶδα στὸν ἀλλόγυρο
παιδάκια στὴ σειρὰ
καὶ εἰς τὰ πρόσωπάκιά τους
δὲν ἔλαμπε χαρά!
χωρὶς χαμόγελο γλυκὺ
χλωμὰ χλωμὰ ἀπὲν ἄγν
μὲ κτένισμα μὲ ἀγωγιὰ
πόζαν τὴν ἴδια πόζα,
μὲ ἀφελὲς παράπονο
ἄθῶα καὶ σεμνὰ
ἀρώτησα . . . . καὶ μοῦπαν
πῶς εἶναι 'Ορφανά!

. . . . . .

Μοῖρα κακὴ καὶ ἀπάλιχνη
μὲ ποιὰ πικρὰ βασάνια
σᾶς ἔλασε σᾶς πάτησε
ἡ ποιὰ σκληρὴ 'Ορφάνια!
Σὲς τῆς ἀράτης σπέρματα
τοῦ πόθου, τῆς ὁρμῆς,
καὶ τῆς ἀπάνης θύματα
γοητῶν ἄνευ τιμῆς!

Σὲς στῆς ζωῆς τὸ πέλαγος
μὲ βίματά σας πλάνα
ἀλὶ τρέχετε γιὰ κυνηγητὸ
τὴ γλυκυνάτη μάνα!

Ταλαίπωρα ! ! ! χαμόγελο
κανεὶς δὲν σᾶς χαρίζει!
τὰ μάγουλά σας μὲ φιλιὰ
κανεὶς δὲν τὰ δροσίζει!
Δὲν νοιώσατε ζωὴ ζωὴ
τῆς μάνας σας ἀγκαλιά,
τῆς μάνας σας φιλάστοργα
παραπαρωτὰ φιλιά!
Στοὺς πόνους σας δὲν νοιώσατε
μανούλας ἀναγμὸ
καὶ τὴ παλάβη 'πάνω σας,
τὸ δάκρυ της θερμό!
Πόσο ἀγωνιῶ ὑπὰ πάθη σας
καὶ πόσο σᾶς κυνοιγάζει;
ὰν ἀρωτᾶτε πρὶ καρδιὰ
μανοῦλα καὶ ἀγάζει;
Μάνα τῆς Μάνας ἡ καρδιὰ
πέτοιὸς τοὺς πόνους νοιώθει,
Σὲ Μάνας ἀπλάχνα μοναχὰ
τέτοια καρδιὰ ἠδύθη.
Κ' ἂν ἐπὰ σπίγκα 'βρίσκασθε
τρανῆς φιλανθρωπίας,
τῆς Μάνας δὲν θὰ νοιώσετε
ποτὶ ποτὶ θωπείας.

Κιδωνίαι — ΑΡΤΕΜΙΟΣ ΚΙΟΣΚΛΟΓΛΟΥΣ

HENRI COUPIN

ΤΑ ΖΩΑ ΕΧΟΥΣΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ;

Ὁ M. G. de Cherville διηγεῖται ἐπίσης τὸ περιπετείας τῆς ἐξημερώσεως μιᾶς ἀλώπεκος, τὴν ὁποίαν εἶχε συλλάβει ἐντὸς τοῦ δάσους. Παρ' ὅλας τὰς ἐπιμελημένας φροντίδας, ἃς ἐποιεῖτο, ἡ μικρὰ ἀλώπηξ δὲν ἐξημερώθη καὶ δὲν ἐπαυσε νὰ φιλοδωρῇ δυὸ δηγματίων πάντας ὅσοι ἐπλησίαζον. Πρωΐαν τινὰ ἐγερθεὶς τῆς κλίνης κατέβην ἵνα προσφέρω τὰς παρεκκλήσεις μου εἰς τὴν μικρὰν ἀρίστιστον, κατὰ τὴν συνήθειάν μου, καὶ εὗρον αὐτὴν ἐξηπλωμένην ἀπὸ μικροῦ πέθου μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστοὺς καὶ ἀκίνητον. Τὴν ἐκάλεσα καὶ δὲν ἐκινήθη, κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐθώπευσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἴσως δὲν ἐδοκίμασε νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ὀδόντων της. Ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ στήθους της ἤτο προφανές ὅτι ἔζη, ἀλλὰ ἡ παράδοξος μεταβολὴ τὴν ὁποίαν ἔβλεπον εἰς τὰς συνηθείας της, αἱ ἀνερύχροι καὶ μὲ ἔκπληξιν νὰ ἐπιπτήσω ὅτι θὰ ἦτο ἴσως βαρεῖα ἀσθενής. Πολλάκις εἶχον σκεφθῆ ὅτι ἔπρεπε νὰ χαιρεκάσω ὀλίγον τὸν κλοιόν, τὸν ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὸν λαιμόν της, ὁμολογουμένως λίαν στενόν· ἐσκέφθην ὅτι πολὺ πιθανὸν τὸ σημπτώματα ταῦτα νὰ προέρχωνται ἐκ τούτου καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὸν ἀφαιρέσω. Δὲν ἐπιχειρήσαμεν τηλεγραφίσιν μερὸ καὶ ἡ ποινικὴ ἀποστόμωσις ἀνεκινήθη καὶ πρὶν προφθάσω νὰ κινηθῶ διέβλεψ διὰ τῶν σκελῶν μου καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δάσος μετὰ ἀπεγνωσμένου ἀγωνίας, ἡτις ἐδείκνυε ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν ὑγείαν της. Θὰ ἔλεγε τις ὅτι ἡ ἐξημέρωσις ἣν ἐδοκίμασεν ἐξιστάνησε με, τῇ ἔδωσεν πτέρυγες.

*

Ὅμοια γεγονότα διηγοῦνται καὶ διὰ τοὺς λύκους, ὀλιγώτερα μὲν κατὰ τὸν ἀριθμόν, ἀλλ' ἐπίσης ἐνδεικτικὰ καὶ σωστά. Ὁ ἀλοίφρος Lyon περιέγραψεν ἐπὶ τοῦ πλοίου του ἕνα λύκον, τὸν ὁποῖον ὁ M. Griffith ἐνήμερωσεν ὅπου εἶχε φωνεύσει. Ἐξετάζοντες ἐν τούτοις αὐτὸν μετὰ προσοχῆς παρετήρησαν ὀλίγον τῶν βλεφάρων καὶ ἐθεώρησαν συνετὸν νὰ δέσωσι τοὺς πόδας αὐτοῦ διὰ σχοινίου καὶ τὸν κρεμάσωσι μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ πράγματι, μόλις τὸν ἀφῆραν εἰς τὴν ὑποσιν αὐτῆς, ἐτινάχθη μὲ ἓν πήδημα τεράστιον καὶ ἔδειξε κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέπουσα ἀμφιβολίαν ὅτι κοκκὸς ἔπρεπεν νομίζοντες αὐτὸν νεκρόν.

Κατὰ τὸν Romanes Ἄγγλον φυσιοδίφην καὶ φυσιοδίφην συγγραφέα ἀξιοσημείωτον σύγγραμμα περὶ τῆς νοημοσύνης τῶν ζώων, ὅταν εἰς λύκος πέσῃ εἰς λάκκον, προσπαθεῖ τὸν κόσμον εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε δύναται νὰ ἀπαρξῇ ἄνθρωπος νὰ δίσῃ καὶ ἀναστήσῃ αὐτὸν ἡμέρα κτυπήσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, χωρὶς νὰ ζῶνταὶ δείξῃ σημεῖα ζωῆς.

Ἐὰν ἐκ τῶν παρατεθέντων ἔλθωμεν εἰς τὰ συμπεράσματα, θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξακριβώσωμεν γεγονότα ὁμοίας φύσεως.

Πολλοὶ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσω, ὅπως καὶ πᾶς τις ἴσως, ὅτι αἱ μέλισσαι συλλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν γαλῶν προσποιοῦνται τὸν νεκρόν, ὅσον αὐτοὶ τοὺς ἀφήνουσιν· μόλις δὲ ἡ γαλῆ ἀπομακρυνθῇ, αἱ μέλισσαι φεύγουσι μετὰ πάσης ταχύτητος. Ἀλλὰ καὶ γαλαὶ αἱ γνωρίζουσι καλῶς τὴν λεπτομέρειαν αὐτὴν καὶ, ἵνα διασκεδάσωσι, ὑποκρίνονται ὅτι πεσεύουσιν εἰς τὸν θάνατον τῶν μελισσῶν, χωρὶς δ' ὅμως νὰ φαίνωνται παρακολουθοῦσαι ἐπιμελῶς τὰς κινήσεις τοῦ θήρευμα καὶ ῥίπτωνται ἐπ' αὐτοῦ, μόλις ζητήσῃ νὰ δραπετεύσῃ. Δὲν εἶνε σπάνιον ἐπίσης ἀνοίγων τις ἀποτόμως τηνθύρεν κοπεινοῦ δωματίου, ἀπουσιάζοντα πάντοτε καὶ, νὰ ἴδῃ τοιοῦτος νὰ μένωσιν ἀκίνητοι εἰς τὰς θέσεις των ὡς νεκροί, ἀφοῦ κοιδοντοιοῦγγίζῃ!

*

Ἰδοὺ προσέτι ἀνέκδοτον ὁμοίας φύσεως περὶ ἑνὸς ταύρου ἱστορούμενον ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου M. G. Ridie στρατιωτικοῦ ἰατροῦ.

Πρὸ τινων ἐτῶν, λέγει, διαμένων εἰς τὰς Λεπτὰς ἐπαρχίας τῆς Μυστεο κατέχον μίαν οἰκίαν περιβαλλομένην ὑπὸ ἱκανῆς ἐκτάσεως βοσκησίμων γαιῶν. Τὸ ὡραῖον χόρτον τῆς περιοχῆς ταύτης ἐκοιδάλιζε πολλὰ ζῶα τοῦ χωρίου καὶ ὅσοις αἱ θέρα ἦραν ἀνοικτοί, δὲ ἔλεπτον νὰ παρείσφρησι. Οἱ ὑπηρέται μου ἐφρόντιζον νὰ ἀπαλλάσσωσι ταύτας, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἦλθον ἀνήσυχοι νὰ μοῦ ἀναγγείλωσιν ὅτι εἰς ταῦρος βρέθηκε, τὸν ὁποῖον εἶχον κτυπήσει, εἶχε πέσει νεκρός. Ἠρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅμως ὅτι οἱ ταῦροι οὗτοι εἶνε δυὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ζῶα ἱερὰ καὶ τρομερά, τὰ ὁποῖα ἀφήνουσι νὰ περιπλανῶνται παντοῦ μετὰ πάσης ἐλευθερίας καὶ νὰ τρέφωσι πλὴν ὅ,τι προκαλεῖ τὴν ὄρεξίν των καὶ εἰς τὰ ὁπωροπωλεῖα ἀκόμη ἐνέπαιον αὐτῶν τῶν ἐμπόρων, χωρὶς νὰ δύνωνται νὰ ἐγείρωσι τις χεῖρα βίβλιον κατ' αὐτῶν. Σᾶς ἀφήνω ἐκείνον νὰ ἐννοήσητε τὴν ταραχὴν μου, ὅταν ἔμαθον ὅτι εἰς τοιοῦτος ταῦρος ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων μου ἐπάτησα νὰ ἴδω τὸ σῶμα· κατέκειτο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀκίνητος μὴ δεικνύων σημεῖα ζωῆς. Ἀνήρχος ἐκ τοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ μοῦ προξενήσῃ σοβαρὰς ἐνοχλήσεις ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν, ἔλεμσα μετὰ πάσης ἐπιμελείας τὸ πτῶμα καὶ ἐπέστρεψα ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν μου μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ μεταβῶ παρευθὺς καὶ ἀναγγείλω τὸ γεγονὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου. Εἶχον μόλις ἀναχωρήσει, ὅτε εἷς τῶν ὑπηρετῶν μου μὲ ἔφθασε τρέχων περιχαρὴς νὰ μοῦ εἴπῃ ὅτι ὁ ταῦρος εἰ-

χεν ἐγερθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν του καὶ ἠρχίσατο νὰ τρώγῃ ἡσύχως. Τὸ ζῶον τοῦτο εἶχε λάβει τὴν συνήθειαν νὰ προσπαίῃ τὸν τοιχον, τοῦθ' ὅπερ κατίδοντες τὴν ἕξοδόν του ἀρκετοῦς ἀδύνατον ὁσάκις εἰσῆκοντο εἰς μέρος, τὸ ἀπαῖον τῷ ἤρεσκε καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε νὰ ἐγκαταλίπῃ. 'Ο δόλος οὗτος ἐπανελήφθη πολλάκις, ἕνεκα δύνασαι μὲ τὴν ἀνάγκην του νὰ νέμεται τὸ ἐξαίρετον χόρτον μου».

*

Καὶ ὁ ἔλεφας δὲ πολλάκις προσκόπτει τὸν νεκρόν. 'Ο M. E. Tennet διηγεῖται, κατὰ τὸν M. Crîpps, ὅτι ἔλεφας νεοστὶ συλληφθεὶς ὠδηγήθη εἰς τὸν ἀπαίδευν μεταξὺ δύο ἐλεφάντων ἐξημερωμένων, εἶχε προκαλέσει ἤδη ἑκατὸν διάστημα ἐντὸς τοῦ περιβόλου, ὅτε ἔστησαν ἀποτόμως καὶ πίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀδρανής. 'Ο M. Crîpps δέδεκε νὰ ἀφαιρέσωσι τὰ δεσμὰ καὶ ἐδοκίμασε ματαίως νὰ σύρῃ τὸ σῶμα· δέδεκε τότε νὰ ἀφήσωσι τὸ πτῶμα. Μόλις ὅμως οἱ ἄνθρωποί του ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον, ὁ ἔλεφας ἀνεγέρθη ζωηρὸς καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δένδρον φωνάζων πάσαις δυνάμεσι.

*

Εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα ἡ ὑπόρασις ἐχρησιμοποιήθη ὡς μέσον ὑπερκαλύψεως πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ θέματος τούτου, θὰ ἀναφέρω ἓν παράδειγμα ὑποκρίσεως πρὸς σκοπὸν ἐπιθετικόν. Εἷς πίθηκος αἰχμάλωτος ἦτο περιδεδεμένος ἐπὶ τοῦ κορμοῦ ἑνὸς bambou διὰ κρίκου ἐλισσομένου κυκλικῶς κατὰ μέρος τοῦ σώματός του καὶ οὐδαμῶς ἐμποδίζοντος τὰς κινήσεις τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ὅταν ὁ αἰθίκος εἰσέκοπτο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ bambou, οἱ κάτοικοι προσεγγίζοντες κατεφέρθιζον τὴν τροφὴν τοῦ περιεχομένην ἐντὸς ξυλίνου πινακίου.

Πρωΐαν τινά, καθ' ἣν οἱ ἄρπαγες ἦσαν ἐξαιρετικῶς ἐνοχλητικοί, προσλαμβάνει ἀδιαθεσίαν· κλίνει τοὺς ὀφθαλμούς, ἀφίνει νὰ πέσῃ ἡ κεφαλή του καὶ δεικνύει ὅτι ὑποφέρει καθ' ὑπερβολήν. Μόλις ἡ συνήθης τροφή του ἐτέθη πλησίον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δένδρου καὶ οἱ κάτοικοι ἀπεστράφησαν κατὰ ἀρχὴν λεληθοτοῦντες αὐτήν. 'Ο αἰθίκος κατέβη τότε βραδύτατα, ὡς εἰ τοῦτο ἦτο δι' αὐτὸν λίαν κοπιῶδες καὶ ἐγγίσας τὸ ἔδαφος ἐκυλίσθη ὡς ἐμπεδανὴς μέχρι τοῦ τόπου ὅπου ἦτο τὸ πινάκιόν του.

Ἐκεῖ ἔμενεν ἀκίνητος ὡς νεκρός· μετ' ὀλίγον εἷς κόρης ἐπλησίασεν ἵνα καταβροχθίσῃ τὰ τελευταῖα τεμάχια τοῦ γεύματός του· ἀλλ' μόλις ἤλθεν τὸ ἄκρον αὐτοῦ καὶ ὁ αἰθίκος ἐνεπνεύσθη, τὸν ἀπέλυσε καὶ τὸν ἐκρέμασεν ἀκίνητον. Ἔπειτα ἔρριψε νὰ ἀφαιρῇ τὰ πτερὰ αὐτοῦ ζῶντος καὶ ὅταν δὲν ἔμειναν πλέον εἰμὴ τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν πτερύγων τὸν ἀπέλυσεν. Οἱ ἄλλοι κόρακες προσεγγίζοντες ἐφόνευσαν τὸν σύντροφόν των διὰ ῥαμφισμάτων καὶ δὲν ἐφάνησαν πλέον.

(Ἔστω τὸ Τέλος)

Πάτραι — Γ. Α. ΜΕΓΑΣ δ. φ.

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ἐπὶ τέλους κατέπεσεν ἡ περιπόθητος βροχὴ ἀναπτερώσασα ὁπωσδήποτε τὰς ἐλπίδας τῶν κτηματιῶν, καίτοι δ' ὑπῆρξεν ὀλίγη καὶ μερική οὐχ ἧττον καὶ αὕτη ὠφέλησε, διότι ὡς προεγράψαμεν τὰ ἐλαιόδενδρα δεινῶς ὑπέφερον ἐκ τῆς ἀνομβρίας. Ἤρξατο δ' ἤδη τὰ γίνεται λόγος καὶ περὶ ἀγοραπωλησιῶν Ἐλαιοκάρπου καὶ ἐκτιμήσεως τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας, οὐδεὶς ὅμως ὁριστικῶς δύναται ν' ἀποφανθῇ ἂν δὲν ἐπέλθῃ νέα βροχή. Ἀτυχῶς ὁ **δάκος** ἐπεβεβαιώθη καὶ ποιεῖται πρόοδους.

Ἡ ἀγορὰ τῶν Ἐλαίων ἐξακολουθεῖ σταθερά, οἱ ὀλίγοι δὲ κάτοχοι τηροῦσι ταῦτα εἰς ὑψηλὰς τιμάς, τὰ μὲν α' ποιότητος εἰς 80 τρ. γρόσ. τὸ λαγήνι, ἀναλόγως δὲ τῆς ποιότητός των καὶ τὰ λοιπά.

Αἱ ἐξ Εὐρώπης καταφθάνουσαι νεώτεραι εἰδήσεις περὶ Ἐλαίων διαφέρουσι τῶν ἀρχικῶς ἐκφράσεων, τῶν Εὐρωπαίων διισχυριζομένων ὅτι ἡ ἐσοδεία ὡς ἐκ τῶν τελευταίων ἐν Εὐρώπῃ βροχῶν εἰς τὰ Ἐλαιοπαραγωγὰ μέρη ἐβελτιώθη οὐσιωδῶς ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις, συμβουλεύουσι δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι τοὺς κεφαλοκάπους νὰ εἶναι συντηρητικοὶ εἰς τὰς ἀγοράς των καὶ νὰ μὴ ἐλπίζουσί ποτε ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν Ἐλαίων θὰ φθάσουσι εἰς τὰ πρὸ τινων ἐτῶν δυσθεώρητα ὕψη.

*

Εὐγρόσωνον ἄγγελμα διατὴν μαστίζουσαν τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνυδρίαν ἔχομεν ν' ἀναγράψωμεν.

Παρὰ τὸν Ἅγ. Ἰωάννην (Πετεινᾶν) ἐν τῷ παλαιῷ κήπῳ Ι. Τζαννῆ διατελοῦν-

τι τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Σχολῶν, ἀνευρέθη ἄφθονον ὕδωρ ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν τυγχάνει πόσιμον, ἐλπίζεται ὅμως ὅτι μετ' οὐ πολὺ θὰ καταστῇ τοιοῦτον, καθαριζομένων ἐπιμελῶς τῶν ὑπογείων ὑδροδόχων.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ δίκαιον νὰ ἐξαρθῇ ὁ ζῆλος τοῦ ἀξ. Δημάρχου τῆς πόλεως ἡμῶν κ. Γ. Στρογγύλη ἰατροῦ ὡς καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀξ. Δημ. Συμβούλων, οἵτινες ἅμα τῇ ὑποδείξει δι' ἀναφορᾶς τῶν γειτόνων περὶ πιθανῆς ἐξευρέσεως ὕδατος ἐν τῷ χώρῳ ἐκείνῳ, ἀφέως ἔσπευσαν ὅπως ἀποστείλωσιν ἐργάτας πρὸς διενέργειαν τῶν κατάλληλων ἐρευνῶν, αἵτινες μετ' ἀποτελεσματικότητος καὶ ἀόκνως ἐξακολουθοῦσιν.

*

Εὑρισκόμεθα ὑπὸ τὸ χαρμόσυνον κράτος τῶν Τοπικῶν Πανηγύρεών μας ἃς ἐφέτος ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις δὲν ἠνάδυνεν, αἱ εἰσπράξεις ὅμως οὐ μόνον δὲν καθυστέρησαν ἀλλ' ὑπερῆλθαν κατὰ πολὺ τὰς τῶν προηγουμένων ἐτῶν, χάριν εἰς τὰς καταβληθείσας ἐνεργείας τῆς ἀξ. Ἐφορείας τοῦ Ι. Νοσοκομείου ἡμῶν ἥτις καὶ σύνεργετικὸν λαχεῖον διενήργησε καὶ δημοπρασίαν λίαν ἐπιτυχῶς ἐν τῷ εὐρεῖ περιβόλῳ τοῦ Καταστήματος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Πανήγυρις τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου ὡραιότατα διεξήχθη ταῖς φιλοτίμοις ἐνεργείαις τῆς οἰκείας τοῦ Ι. Ναοῦ ἀξ. Ἐφοροεπιτροπῆς.

*

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐξεδικάσθη ἐνώπιον τοῦ ἐντοῦθα Πρωτοδικείου κατ' ἔρημην ἡ ὑπόθεσις τῶν Οἰκοπέδων τῆς Ι. Μονῆς τοῦ Ἅγ. Νικολάου κατὰ τὴν προτάδικον ἀπόφασιν ἡ Ι. Μονὴ ἀπόλεσε τὴν δίκην, θεωρηθεισῶν πολλῶν χιλιάδων στρεμμάτων οἰκοπέδων ὡς **βακουφίων** καὶ κατ' ἀκολουθίαν περιεχομένων ὑπὸ τὴν Κυβερνητικὴν κατοχήν.

Συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δημογεροντία τῆς πόλεώς μας συνεδρίασαν ἐξελέξατο ἀντιπρόσωπον τὸν ἐκ τῶν ἐγκρίτων νομομαθῶν δικηγόρων τῆς πόλεώς μας κ. Θάνον Παπαδόπουλον ὅστις μεταβῇ εἰς Κωνσταντινοῦπολιν καὶ ποιήσηται τὰς κατάλληλους ἐνεργείας παρὰ τοῖς ἁρμοδίοις ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ δικαίων τῆς Μονῆς.

Ἀηξάσης τῆς περιόδου τῆς παλαιᾶς Ἐπιτροπῆς τῆς Ι. Μονῆς τοῦ Ἅγ. Νικολάου ἀνεδείχθησαν διὰ τὴν νέαν περίοδον οἱ κ. κ. Ν. Κλάτης, Ι. Σιδηρόγλου, Φώτιος Σωτηρίου καὶ Β. Γρηγοριάδης.

*

Ἡ νόσος ὀστρακιὰ δυστυχῶς μαστίζει τὴν πόλιν μας, ἡ ἀξ. Δημαρχία ἡμῶν προέβη εἰς τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ τὰς δεούσας προφυλακτικὰς διατάξεις ἃς χάριν κοινῆς ὠφελείας δημοσιεύομεν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους.

†

ΕΛΕΝΗ Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Λυπηρὸν ἄγγελμα ἐν τῇ πόλει μας ἐξ Ἀθηνῶν μετεδόθη, ὁ θάνατος διακεκριμένης δεσποινίς πεπροικισμένης μὲ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα χαρίσματα, μὲ ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν ἀσυνήθη διὰ τὰ μέρη μας καὶ συντελούσης εἰς ὅλα ταῦτα ὑπομονὴν καὶ χαρακτῆρος δύναμιν ὅπως ἀντεπεξέρχεται σθεναρῶς κατὰ πάσης ἐναλλαγῆς τῆς τύχης εἰς ἣν πάντες ὑποκείμεθα.

Η ΕΛΕΝΗ Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ τὸ γένος ΣΕΒΑΣΤΟΥ ἐτελεύτησεν ἐν Ἀθήναις μακρὰν τῆς ἀγαπητῆς της πατρίδος, τῶν Κυδωνιῶν, ἀλλὰ πλησίον τῶν πολυφιλήτων τέκνων της δι' ἃ ἡ μητρική της φιλοστοργία δὲν εἶχεν ὅρια καὶ πρὸς τὰ ὁποῖα ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν πένθει διαβιβάζομεν τὰ συγγενικὰ ἡμῶν συλλυπητήρια διὰ τὴν ἀδόκητον ἀπώλειαν πολυτίμου καὶ προσφιλοῦς ὑπάρξεως.

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΓΙΑ

Ἐπὶ τέλους ἔδρεξε!

— Ὁ Θεὸς τέλος πάντων μᾶς λυπήθηκε.

— Διότι ἂν κρατοῦσε κανένα μῆνα ἀκόμη ἡ ἀνομβρία αὐτή!

— Καὶ ἐγὼ δὲν ξεύρω τί θὰ γινόμεθα.

— Ἀλλ' ἔδρεξε καὶ μιὰ μέρα μονάδική γιὰ τὸν τόπο μας.

— Τὴν νύκτα τοῦ Πανηγυριοῦ μας, **τὰ Ἐννέαμερα**.

— Καὶ ἔτσι ἔγινε τὸ Πανηγύρι μας σωστό.

— Εἶχε ὄχλ. καὶ τὸ θαῦμά του.

— Καὶ μήπως δὲν ἦτο θαῦμα αὐτὴ ἡ ἐποχή, μῆνα Ἀγουστο;

— Ἀλλὰ τὸ Πανηγύρι μας ἔφαγε!

— Καὶ ἀντὶ σὰν κάθε χρόνο ὁ κόσμος νὰ σκορπισθῇ ὅλη τὴ νύκτα εἰς τὰ Καφενεῖα καὶ τὴν Ἀγορά.

— Συμμαζεύθηκε στὸ καβουκί του νωρὶς νωρίς.

— Πολλοὶ μάλιστα ποὺ κατέβηκαν ἀπὸ τὰς ἐξοχὰς διὰ νὰ ἀπολαύσουν Πανηγύρι.

— Ἀπήλαυσαν ψυχρολουσίαν!

— Ἀλλὰ μολαταῦτα τὸ Πανηγύρι μας ἐορτάσθη, ἔφτασε μὲ πολὺ χαρούμενη καρδιὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη χρονιά.

— Διότι ποιός ἦτο ἐκεῖνος ποὺ ἤλπιζε νὰ πέφτῃ ἡ ἐποχὴ καὶ δὲν ἀναγάλλιαζε ἡ καρδιά του.

— Ἴσως μονάχα οἱ μικροπωλῆται τοῦ Πανηγυριοῦ ποὺ ἐμάζευαν **τὰ βρεμένα των!**

— Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἂν εἶχον μιὰ μονάχα ἐλπὶδα θὰ ἔκαμαν χαλάλι τὴ μικρά των ζημιά.

— Κάθε σταλαγματιὰ βροχὴς ἔδινε ζωὴ εἰς τὰ ἐλαιόδενδρά μας ποὺ ἐκινδύνευαν νὰ ξεραθοῦν.

— Ἀλλὰ μήπως οἱ Ἔφοροι τοῦ Νοσοκομείου μας ποὺ ἔκαμαν τόσα ἔξοδα καὶ προετοιμασίας διὰ τὴν νύκτα τοῦ πανηγυριοῦ κακοκάρδισαν ἀπὸ τὴ βροχή;

— Κάθε ἄλλο!

— Εἶδα ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ εἰργάσθη μὲ πολὺ ζῆλο διὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ Πανηγυριοῦ νὰ μοῦ λέγῃ ὅτι ἡ βροχὴ ποὺ ἔπεσε τοῦ ἐφάνηκε σὰν χρυσαῖς λίρες ἐπάνω εἰς τοὺς δίσκους τοῦ Νοσοκομείου.

— Καὶ μήπως εἶχε δίκιο;

— Ἀλλὰ μολαταῦτα τὸ Πανηγυρικὸ Φανάρι κατόρθωσε νὰ κάμῃ τὸ γύρο του.

— Καὶ ἦτο πραγματικὸ κατόρθωμα μὲ τέτοια κακοκαιρία.

— Ἔρχεται μάλιστα τὸ Φανάρι μας ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια γέννησε καὶ φανεράκια!

— Διότι κατέπιν του ἤρχοντο πολλὰ ἄλλα φανεράκια!

— Ἀλλὰ τὰ καημένα ἀπὸ τὴν ἀνεμοζάλη δὲν μποροῦσαν νὰ δοκιμάσουν καὶ τὰ περισσότερα ξεψύχησαν στὸ δρόμο.

— Μόνο τὸ γέρικο Φανάρι μας δόσταξε ἀκλόνητο.

— Ἔπιπτον ἀκτῖνα στοργῆς εἰς τὰ μικρά του, ποὺ ἤθελησαν νὰ τὸ τιμήσουν μὲ τὴ συνοδεία των.

— Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ Φαναρίων.

— Μάθετε ἀκόμη ὅτι στὸ Κεμέρι ἐκεῖνος ποὺ θὰ σηκώσῃ τὸ πανηγυρικὸ Φανάρι, πλειοδοτεῖ καὶ τὸ σηκώνει, τὰ δὲ χρήματα εἰσέρχονται ἐπὶ τὴν Ἐκκλησία.

— Ἀπαράλλακτα ὅλ. ὅπως γίνεται εἰς πολλὰ μέρη κατὰ τὴν περιφορὰν τῆς **Ἀναστάσεως**.

— Εἰς δὲ τὸ Μανδαμάδο τὸ πανηγυρικὸ τῶν Φανάρι τὸ γυρίζουν τὴν ἡμέρα!

— Ὅλα αὐτὰ δικαιώνουν ὅσα ἐγράφησαν εἰς τὸ προηγούμενον φυλ. διὰ τὸ Φανάρι μας.

— Τὸ ὁποῖον εἶνε πατέρας ὅλων τῶν πανηγυρικῶν Φαναρίων τῶν γειτονικῶν Κοινοτήτων.

— Εἶχον λοιπὸν πολὺ δίκαιον οἱ φιλότιμοι Ἔφοροι τοῦ Νοσοκομείου μας.

— Ποὺ ἤθελησαν ἐφέτος νὰ τοῦ δώσουν καὶ τιμητικὴ συνοδεία!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Κ. ΓΙΑΝΝΙΚΗ Δ. Φ.
ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
ΕΤΟΣ Γ'
— 1911—1912 —

Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπετηρίδα τοῦ λήξαντος Σχολικοῦ Ἔτους τοῦ εὐφήμου ἐν Σμύρνῃ γνωστοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ λυκείου τοῦ κ. Κ. Γιαννίκη Δ.Φ. Ἡ ἐν λόγῳ περισπούδαστος Ἐπετηρὶς τυγχάνει ἅμα κάτοπτρον τῆς ὅλης Σχολικῆς ἐργασίας ἥτις καταφαίνεται πολλοῦ λόγου ἀξία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Ἡ λήξις τοῦ σχολ. Ἔτους κ. λ. π.—2) Δ. Γεωργιάδου: Συμβολὴ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας.— 3) Γ. Σουλίου: Τὸ παιδικὸν γοῦδος ἐν τῇ ἀγωγῇ κ.λ.π. κ.λ.π. Πρὸς δὲ διαφόρους διατριβὰς τελειοφοίτων καὶ τέλος ἐν τέλει ἐκτενεστάτη ἐπὶ τῶν ἐρευνῶν ἀναφορὰ τῶν ἐν τῷ Λυκείῳ. Τὸ ὅλον ἔργον κοσμοῦται καὶ διὰ 14 γραφικῶν εἰκόνων.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐκτὸς τῶν Κυδωνιῶν κυρίως συνδρομηταὶ ἡμῶν ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν ἀποστολὴν τῆς συνδρομῆς των.

Φίλος ΧΑΡ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ

4) Νὰ προσέχομεν νὰ μὴ ῥίπτομεν τὰ σάλια καὶ τὰ φλέγματα τοῦ ἀσθενοῦς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀλλὰ νὰ τὰ καθαρίζομεν καλὸς μὲ φαινικὸν ὄξὺ καὶ νὰ ἀντίζομεν τὸ σπίτι μὲ φαινικὸν ὄξύ..

5) Ἀφοῦ θεραπευθῇ τὸ παιδὶ πρέπει ἀκόμη ἐπὶ 15—20 ἡμέρας νὰ κάμῃ γαργάρα, διότι ἔχει μέσα εἰς τὸ στόμα του ἀκόμη τὸ μόλυσμα καὶ νὰ μὴ τὸ ἀφήσωμεν ἀμέσως νὰ ἔβγῃ ἔξω, διότι καὶ αὐτὸ κινδυνεύει νὰ πάθῃ ἀκόμη γεγρίπιδα καὶ ἄλλης ἐπικλοκὰς ὡσεύτως καὶ εἰς ἄλλους νὰ μεταδόσῃ τὴν ἀρρώστια.

6) Ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἀφήσωμεν τὸν ἄρρωστον νὰ ἐξέλθῃ πρέπει νὰ ἀλείψωμεν τὸ σῶμά του καλὸς μὲ λάδι, οἰνόπνευμα, ἢ ἂν ἠμπορούμεν νὰ τὸ κάμωμεν ἕν θερμὸν λουτρὸν μὲ σαπουνάδα διὰ νὰ καθαρισθῇ καλός.

7) Τὰ ῥοῦχα τὰ ὁποῖα ἐφόρουν ὁ ἄρρωστος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του καθὼς καὶ τὰ σινδόνια σκεπάσματα κ. τ. λ. πρέπει νὰ ζεματίσωμεν καλὸς, ἢ νὰ ἐμβαπτίσωμεν ἐπὶ δύο ὥρας εἰς διάλυσίν τινα ἀντισηπτικὴν ἐκ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι πολλαί, ἐρωτῶντες καὶ τὸν ἰατρόν, καὶ νὰ καθαρίσωμεν καλὸς τὸ σπίτι ἀντίζοντες αὐτὸ μὲ φαινικὸν ὄξὺ ἢ ἕτερον ἀντισηπτικόν, ἢ καλλίτερα νὰ εἰδοποιῶμεν τὴν Δημαρχίαν διὰ νὰ ἀπολυμάνῃ αὐτὸ μὲ τὴν μηχανήν. Τὰ δὲ ἰγκώδη ἐπιπλα ἢ ἐφαπλώματα καὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ζεματῶνται νὰ στείλωμεν εἰς τὸν κλίβανον πρὸς ἀπολύμανσιν, ἀφοῦ ἔχομεν ἤδη τοιοῦτον.

Αὐτὰ ἐν συντόμῳ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα **ἕκαστος ἰδιαιτέρως** ὀφείλει νὰ πράξῃ, διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν τῆς φοβερᾶς νόσου ἥτις πρὸ ἔτους μαστίζει τὴν πόλιν μας. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα πράγματα διὰ τὰ ὁποῖα πάντοτε μὲν ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ φροντίζει καὶ προσπαθεῖ ἐνῷ πολλοὶ ἰδιῶται ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀμελείας ὄχι μόνον δὲν δίδουν πολλὴν προσοχὴν ἀλλὰ καὶ φέρονται ὡσὰν νὰ ἤθελον νὰ προκαλέσουν τὴν νόσον ταύτην ἢ ἄλλην τινά. Ἐννοοῦμεν τὴν γενικὴν καὶ παντοειδῆ καθαριότητα τῆς πόλεως.

Ἡ γενικὴ καθαριότης τῆς πόλεώς μας εἶναι δυστυχῶς ἐλλιπεστάτη. Καὶ τοῦτο ἐνῷ οἱ ὁδοκαθαρισταί μας διαρκῶς καθαρίζουσι καὶ ἐνῷ ἡ Δημαρχία δαπανᾷ πολλὰ διὰ τὸν καθαρισμόν. Ὅλα μας τὰ ἀπορρίμματα, τὰ σκουπίδια, τὰ ἐπίλοιπα τοῦ μαγαζείου μας τὰ ῥίπτομεν ἀτιλόστατα εἰς τὸν δρόμον ἢ εἰς τὸ χάλασμα, χωρὶς νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τοιουτοτρόπως σχηματίζομεν ἑστίας μολυσμάτων. Ὑπὸ ποίαν συνθήκας πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ πλειστέρα καθαριότης; Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ περιφρουρηθοῦν τὰ νοσήματα ἰδίως τὰ μεταδοτικὰ ὅταν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι μὲ τὰ χέρια μας καταστρωνόμεν τὰς ἑστίας ὅπου αὐτὰ ἐκκολάπτονται; Ἀφίνομεν τώρα τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα τὰ ῥέοντα εἰς τὰς ὁδοὺς, τὸ τίναγμα τῶν πατήτων καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων τῶν διαβατῶν, τὰς εἰς τὰς ὁδοὺς περιφερομένας καὶ ὑπαπανοῦσας ὀρνίθας καὶ πολλὰ ἄλλα τὰ ὁποῖα δὲν περιποιοῦσιν βεβαίως τιμὴν εἰς τὴν πόλιν μας καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ παύσουν χάριν τοῦ συμφέροντος καὶ χάριν τῆς ὑγείας ὅλων μας.

Αὐτὰ ὅταν ὅλοι τὰ ἐννοήσωμεν καὶ **ὅλοι μαζὶ** τὰ κάμωμεν τότε ἡ ἀρρώστια καὶ αὐτὴ καὶ πολλαὶ ἄλλαι θὰ ἐκλείψουν καὶ πρέπει γρήγορα νὰ ἐκλείψουν· διότι μετ' ὀλίγον ἀνοίγουν τὰ Σχολεῖα καὶ ἀλλοίμονον ἂν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐξακολουθῇ ἀκόμη ἡ ἐπιδημία. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι ἐντροπὴ καὶ κρίμα διὰ τὴν πόλιν μας νὰ διαρκῇ μία ἐπιδημία ἕνα χρόνον καὶ νὰ ἀποθνήσκουν τόσα τρυφερὰ ὑπάρξεις ἐνῷ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαλειφθῇ;

Ἐν Κυδωνίαις κατ' Αὔγουστον 1912

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Κυδωνίαις	Μετζ. 2 1)2
Ἐν τοῖς χωρίοις	» 3
Ἐν τῷ Κράτει	» 3
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ.	15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Κατ' ἀποκοπήν

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ὁδὸς Παλαιὰ ψαράδικα Νο 8 — Δίοδος Σιναΐτικο Νο 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ Νο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς Νο 6.

ΣΜΥΡΝΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ. ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῶν ἐν Σμύρ. Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ περίξ

Ξενάκης καὶ Φιλιππίδης